

LIETUVOS POLICIJOS GENERALINIO KOMISARO
Į S A K Y M A S

**DĖL ŠAUNAMOJO GINKLO TURĖJIMO SAVIGYNAI IR APSAUGOS
DARBUOTOJO MOKYMO PROGRAMŲ BAIGIAMŲJŲ EGZAMINŲ TESTŲ IR
UŽDAVINIŲ KLAUSIMŲ SĄRAŠŲ PATVIRTINIMO**

2013 m. rugsėjo 24 d. Nr. 5-V-755
Vilnius

1. T v i r t i n u pridedamus:

1.1 . Šaunamojo ginklo turėjimo savigynai mokymo programos baigiamojo egzamino testų klausimų sąrašą;

1.2 . Apsaugos darbuotojo mokymo programos baigiamojo egzamino testų klausimų sąrašą;

1.3 . Šaunamojo ginklo turėjimo savigynai mokymo programos baigiamojo egzamino uždavinių sąrašą;

1.4. Apsaugos darbuotojo mokymo programos baigiamojo egzamino uždavinių sąrašą;

1.5. Asmens gebėjimų naudotis šaunamuoju ginklu patikrinimo aprašą.

2. N u s t a t a u, kad:

2.1 . testų ir uždavinių klausimai naudojami baigus mokytis pagal Šaunamojo ginklo turėjimo savigynai mokymo ir Apsaugos darbuotojo mokymo programas, patvirtintas Lietuvos policijos generalinio komisaro 2013 m. birželio 18 d. įsakymo Nr. 5-V-502 „Dėl formaliojo mokymo programų patvirtinimo“, egzaminų metu;

2.2 . egzamino metu atsakingas policijos pareigūnas privalo pateikti egzaminuojamiems asmenims testą ir uždavinius. Testas sudaromas parenkant ne mažiau kaip po du klausimus iš kiekvienos temos. Testo klausimas gali turėti tik vieną teisingą atsakymą;

2.3. sudarant testus, kiekvieno egzamino klausimai turi skirtis ne mažiau kaip 30 proc.;

2.4. šis įsakymas įsigalioja 2013 m. spalio 1 d.

POLICIJOS GENERALINIS KOMISARAS

SAULIUS SKVERNELIS

PATVIRTINTA

Lietuvos policijos generalinio komisaro

2013 m. rugsėjo 24 d. įsakymu Nr. 5-V-755

**ŠAUNAMOJO GINKLO TURĖJIMO SAVIGYNAI MOKYMO PROGRAMOS
EGZAMINO TESTŲ KLAUSIMŲ SĄRAŠAS**

1 tema. Teisiniai civilinės ginklų apyvartos pagrindai

1.1. Apibūdinkite, kas yra civilinė ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų apyvarta?

Ats.: Ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų apyvarta, kurią vykdo fiziniai ir juridiniai asmenys, išskyrus specialaus statuso subjektus.

1.2. Kas yra ginklo ir šaudmenų nešiojimas?

Ats.: Ginklo, šaudmenų turėjimas su savimi tokiomis sąlygomis, kuriomis ginklą galima panaudoti nedelsiant.

1.3. Kas yra ginklo naudotojas?

Ats.: Fizinis asmuo, kuris turi teisę nešiotis ar laikyti tam tikros kategorijos ginklą ir kuriam ginklo savininkas suteikia teisę naudotis jo ginklu.

1.4. Kas yra ginklo ir šaudmenų gabenimas?

Ats.: Ginklo transportavimas (pervežimas, pernešimas) tokiomis sąlygomis, kurios užtikrina, kad ginklo nebus galima panaudoti nedelsiant (ginklas neužtaisytas, įdėtas į dėklą ar kitą tam tinkamą daiktą, dėtuve išimta iš ginklo, šaudmenys išimti iš dėtuvės, būgnelio ir vamzdžio).

1.5. Kas yra ginklo turėjimas?

Ats.: Ginklo, šaudmenų laikymas, nešiojimas, saugojimas, panaudojimas.

1.6. Kiek ginklų leidžiama įsigyti vienam asmeniui savigynos tikslu?

Ats.: Turint sąlygas ginklus laikyti tinkamai, galima įsigyti tiek, kiek asmuo nori.

1.7. Kiek ginklų leidžiama nešiotis vienam asmeniui savigynos tikslu?

Ats.: Leidžiamas neribotas ginklų skaičius.

1.8. Kokius ginklus turint leidimą laikyti ar nešiotis ginklus savigynos tikslais leidžiama nešiotis?

Ats.: B ir C kategorijos ginklus.

1.9. Kur turi kreiptis asmuo dėl leidimo laikyti ar nešiotis ginklą išdavimo?

Ats.: Asmuo, pageidaujantis gauti ar pratęsti leidimą laikyti (nešiotis) ginklus pagal savo gyvenamąją vietą turi kreiptis į teritorinę policijos įstaigą tiesiogiai arba per policijos elektroninių paslaugų sistemą.

1.10. Kiek laiko galioja leidimas laikyti ar nešiotis B kategorijos trumpuosius šaunamuosius ginklus?

Ats.: Galioja 5 metus.

1.11. Kokiam terminui išduodamas leidimas laikyti ar nešiotis C kategorijos dujinius šaunamuosius ginklus?

Ats.: Neterminuotas.

1.12. Kas turi teisę įsigyti savigynai B, C kategorijų trumpuosius šaunamuosius ginklus?

Ats.: Gali įsigyti ir turėti ne jaunesni kaip 23 metų Lietuvos Respublikos nuolatiniai gyventojai, išlaikę egzaminą ir gavę leidimą.

1.13. Kas turi teisę įsigyti savigynai B, C kategorijų ilguosius šaunamuosius ginklus?

Ats.: Gali įsigyti ir turėti ne jaunesni kaip 21 metų Lietuvos Respublikos nuolatiniai gyventojai, išlaikę egzaminą ir gavę leidimą.

1.14. Kas turi teisę įsigyti savigynai dujinius pistoletus (revolverius)?

Ats.: Gali įsigyti ir turėti asmenys ne jaunesni kaip 21 metų Lietuvos Respublikos nuolatiniai gyventojai, gavę leidimą.

1.15. Kiek šaudmenų asmuo, turintis leidimą laikyti ar nešiotis ginklus savigynai, gali įsigyti ir turėti?

Ats.: Tam tinkamas sąlygas turėdamas asmuo, gali laikyti ir įsigyti tiek kiek nori.

1.16. Kiek laiko asmuo negali įsigyti ginklo, kuriam dėl ginklo praradimo buvo panaikintas leidimas laikyti ar nešiotis ginklą?

Ats.: 3 metus.

1.17. Kas yra ginklo ir (ar) šaudmenų laikymas?

Ats.: Ginklo, šaudmenų valdymas (faktinis turėjimas savo žinioje) fizinio asmens būste ar juridinio asmens patalpse arba kitose vietose, turinčiose aiškiai apibrėžtas ribas.

1.18. Kokiais atvejais fizinis asmuo negali įsigyti ir turėti ginklų?

Ats.: 1) jaunesnis, negu įstatymo nustatyto amžiaus;

2) nesantis nepriekaištingos reputacijos;

3) sergantis kai kuriomis ligomis ar turintis fizinių trūkumų, trukdančių tinkamai elgtis su ginklu;

4) įrašytas į sveikatos priežiūros įstaigos įskaitą dėl alkoholizmo, narkomanijos ar esantis sveikatos priežiūros įstaigos priežiūroje dėl psichikos ligos ar sutrikimo;

5) nenurodęs gyvenamosios vietos;

6) nepateikęs ginkui įsigyti, registruoti, perregistruoti reikalingų dokumentų arba pateikęs sąmoningai klaidingą informaciją ar suklastotus dokumentus;

7) neišlaikęs atitinkamo egzamino;

8) neturintis tinkamų sąlygų laikyti ginklą;

9) kuriam dėl ginklo prardimo buvo panaikintas leidimas laikyti ar leidimas nešiotis ginklą, ir nuo laiko nėra praėję 3 metai;

10) apie kurį policija turi duomenų, kad jis kelia grėsmę kitų asmenų ar savo gyvybei ar sveikatai, nuosavybei, viešajai tvarkai ar visuomenės saugumui. Šiuo atveju policija nurodo atsisakymo išduoti leidimą (panaikinti leidimą) motyvus.

1.19 . Kada turės teisę įsigyti ginklą savigynai fizinis asmuo, įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu pripažintas padaręs nusikaltimą, už kurį Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse numatyta didžiausia bausmė viršija 3 metus laisvės atėmimo ir kuris padarytas naudojant sprogmenis, sprogstamąsias medžiagas arba šaunamuosius ginklus?

Ats.: Jei bausmė viršija 3 metus įsigyti nebepali.

1.20 . Kur galima treniruotis šaudyti iš turimo savigynos tikslams B kategorijos trumpojo šaunamojo ginklo?

Ats.: Specialiai tam pritaikytoje šaudykloje ar tire.

1.21. Ar galima medžioti su savigynai įsigytais trumpaisiais šaunamaisiais ginklais?

Ats.: Negalima.

1.22. Kaip nešiojamas trumpasis šaunamasis ginklas savigynai?

Ats.: Nešiotis taip, kad kiti asmenys jų nematytų. Matomoje vietoje dėkle ginklą gali nešiotis uniformotas valstybės institucijos pareigūnas ar asmuo, turintis ginklą profesinei veiklai vykdyti.

1.23. Ar asmeniui leidžiama nešiotis parengtą šaudyti ginklą?

Ats.: Neleidžiama.

1.24. Kokie turi būti asmens veiksmai, radus ginklą ar šaudmenis?

Ats.: Asmuo, radęs ginklą ar šaudmenų, privalo nedelsdamas apie tai pranešti policijai. Asmeniui draudžiama rastus ginklus ar šaudmenis gabenti į policijos įstaigą ar kitą vietą. Policija asmens rastus ginklus ar šaudmenis paima jų radimo vietoje.

1.25. Ką privalo padaryti asmuo, radęs ginklą?

Ats.: Nedelsiant apie radinį pranešti policijai.

1.26 . Per kiek laiko ginklo savininkas turi pranešti apie ginklo vagystę teritorinei policijos įstaigai?

Ats.: Nedelsiant apie radinį pranešti policijai.

1.27. Kas leidžiama A, B, C kategorijų ginklų, jų šaudmenų savininkui,

naudotojui? Ats.: Leidžiama įsigyti išvardytų kategorijų ginklus ir šaudmenis.

1.28 . Ką asmuo turi daryti, jei teisėsaugos institucijų pareigūnai reikalauja parodyti ginklus, šaudmenis ir leidimą juos nešiotis ar leidimą laikyti?

Ats.: Turi nedelsiant pateikti leidimą.

1.29 . Kokie asmens veiksmai pasibaigus leidimo nešiotis ar leidimo laikyti ginklą galiojimo terminui?

Ats.: Pasibaigus leidimo nešiotis ar leidimo laikyti ginklą galiojimo terminui, leidimą, ginklą ir šaudmenis kartu su turimu ginklo pažymėjimu nedelsdamas pristatyti laikinai saugoti į teritorinę policijos įstaigą.

1.30 . Kokiais atvejais ginklo turėtojas, būdamas apsvaigęs nuo alkoholio (0.4 promilės ir daugiau), gali perduoti ginklą gabenti lydinčiam asmeniui?

Ats.: Tokiais atvejais ginklą iki ginklo laikymo vietos gali gabenti (jeigu ginklas gabenamas transporto priemonė, ginklas gabenamas ne transporto priemonės salone), ginklo savininką, naudotoją lydintis neapsvaigęs nuo alkoholio, narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų asmuo, turintis teisę naudotis tokios kategorijos ginklu.

1.31. Ar galima nešioti savigynos tikslais įsigytą ginklą matomoje vietoje?

Ats.: Negalima

1.32. Kaip asmenys turi laikyti šaunamąjį ginklą ir šaudmenis?

Ats.: Asmenys ginklus privalo laikyti specialiai tam įrengtose vietose ir laikytis ginklo, šaudmenų laikymo reikalavimų.

1.33 . Kokiais atvejais patalpoje, kurioje laikomi ginklai, turi būti įrengta apsauginė signalizacija, sudaryta iš bent vieno apsaugos ruožo?

Ats.: Jei laikoma virš penkių ginklų.

1.34 . Kaip savigynai gabenamas (pernešamas, pervežamas į kitą ginklo laikymo vietą, šaudyklą ar pan.) lygiavamzdis šautuvas?

Ats.: Ginklo transportavimas (pervežimas, pernešimas) iš ginklo laikymo vietos į tam tikrą objektą ar vietovę tokiomis sąlygomis, kurios užtikrina, kad ginklo nebus galima panaudoti nedelsiant (ginklas neužtaisytas, įdėtas į dėklą ar kitą tam tinkamą daiktą, šaudmenys išimti iš dėtuvės, būgnelio ir vamzdžio).

1.35. Kokie ginklai yra priskiriami prie nedidelės šaunamosios galios ginklų?

Ats.: Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymas. 5 str. 8 p. šaunamieji ginklai, kurie atitinka kitų kategorijų kriterijus, tačiau joms nepriskiriami dėl nedidelės nukaunamosios galios, ir kurių sviedinio kinetinė energija yra nuo 2,5 J iki 7,5 JC kategorija.

1.36. Kas yra pneumatinis ginklas?

Ats.: Pneumatinis ginklas, tai nešaunamasis ginklas, iš kurio paleidžiamos kulkos ar kitokio sviedinio kryptingas judėjimas atsiranda dėl suspausto oro ar kitų dujų jėgos.

1.37. Kiek galioja leidimas nešiotis dujinį pistoletą (revolverį)?

Ats.: Leidimas neterminuotas.

1.38. Kokiems ginklams priskiriami pneumatiniai ginklai?

Ats.: Priskiriami D kategorijos ginklams.

2 tema. Teisiniai šaunamojo ginklo panaudojimo pagrindai

2.1. Kokiais atvejais draudžiama panaudoti šaunamąjį ginklą?

Ats.: Draudžiama panaudoti šaunamąjį ginklą prieš tai vartojus alkoholi, narkotines, psichotropines ar kitas psichiką veikiančias medžiagas

2.2 . Ar galima panaudoti šaunamąjį ginklą savigynai būtinosios ginties, būtinojo reikalingumo atvejais, siekiant sulaikyti administracinę teisės pažeidimą padariusį asmenį?

Ats.: Galima, jeigu tai būtina savigynai.

2.3. Ką privalo atlikti asmuo, panaudojęs šaunamąjį ginklą (eiliškumas)?

Ats.: Suteikti pirmąją pagalbą, iškviešti pagalbą.

2.4. Šaunamojo ginklo panaudojimo tvarka (eiliškumas)?

Ats.: Perspėjimas balsu, šovimas į orą, ginklo panaudojimas esant būtinumui.

2.5. Kokiais atvejais leidžiama panaudoti šaunamąjį ginklą?

Ats.: Kuomet gresia pavojus gyvybei.

2.6 . Ką apibūdina sąvokos „būtinoji gintis“, „būtinasis reikalingumas“ ir „asmens, padariusio nusikalstamą veiką, sulaikymas“?

Ats.: Apibūdina situacijas, kai asmuo siekdamas pašalinti jam pačiam ir kitiems asmenims ar jų teisėms visuomenės ar valstybės interesams gresiantį realų pavojų, padaro žalą tretiesiems asmenims. Lietuvos Respublikos Baudžiamojo kodekso V skyriuje numatytos aplinkybės, šalinančios baudžiamąją atsakomybę, asmeniui padariusį nusikaltimą panaudojus būtinąją gintį ar būtinąjį reikalingumą.

2.7. Kada asmuo turi teisę į būtinąją gintį?

Ats.: Asmuo turi teisę į būtinąją gintį. Šią teisę jis gali įgyvendinti neatsižvelgdamas į tai, ar galėjo išvengti kėsینimosi arba kreiptis pagalbos į kitus asmenis ar valdžios institucijas.

2.8. Kas yra būtinosios ginties ribų peržengimas?

Ats.: Būtiniosios ginties ribų peržengimas yra tuo atveju, kai tiesiogine tyčia nužudoma arba sunkiai sutrikdoma sveikata, jeigu gynyba aiškiai neatitiko kėsinimosi pobūdžio ir pavojingumo. Būtiniosios ginties ribų peržengimu nelaikoma dėl didelio sumišimo ar išgąščio, kurį sukėlė pavojingas kėsinimasis, arba ginantis nuo įsibrovimo į būstą padaryta veika. Būtiniosios ginties ribas peržengęs asmuo atsako pagal baudžiamąjį įstatymą, tačiau bausmė jam gali būti švelninama remiantis šio kodekso 62 straipsniu.

2.9. Kas yra būtinoji gintis?

Ats.: Tai tokia situacija, kai asmuo padaro baudžiamajame įstatyme numatyto nusikaltimo ar nusižengimo požymius formaliai atitinkančią veiką gindamasis ar gindamas kitą asmenį, nuosavybę, būsto neliečiamybę, kitas teises, visuomenės ar valstybės interesus nuo pradėto ar tiesiogiai gresiančio pavojingo kėsinimosi, jei tuo neperžengiamos būtiniosios ginties ribos.

2.10. Kokios yra būtiniosios ginties sąlygos?

Ats.: Kai grėšiantis pavojus yra pavojingas, akivaizdus ir realus.

2.11. Kokiais atvejais ginantis galima pasiremti būtiniosios ginties nuostatomis?

Ats.: Kai grėšiantis pavojus yra pavojingas, akivaizdus ir realus.

2.12. Kokiais atvejais asmuo neatsako pagal baudžiamuosius įstatymus?

Ats.: Asmuo neatsako pagal šį kodeksą, jeigu jis, neperžengdamas būtiniosios ginties ribų, padarė baudžiamajame įstatyme numatyto nusikaltimo ar nusižengimo požymius formaliai atitinkančią veiką gindamasis ar gindamas kitą asmenį, nuosavybę, būsto neliečiamybę, kitas teises, visuomenės ar valstybės interesus nuo pradėto ar tiesiogiai gresiančio pavojingo kėsinimosi.

2.13. Kas yra būtinasis reikalingumas?

Ats.: Tai tokia situacija, kai asmuo, siekdamas pašalinti jam pačiam, kitiems asmenims ar jų teisėms, visuomenės ar valstybės interesams gresiantį realų pavojų, padaro žalą tretiesiems asmenims.

2.14. Kada galima pasiremti būtinojo reikalingumo nuostatomis?

Ats.: Asmuo, savo veiksmais sudaręs pavojingą situaciją, gali pasiremti būtinojo reikalingumo nuostatomis tik tuo atveju, jeigu pavojinga situacija sudaryta dėl neatsargumo.

3 tema. Atsakomybė už ginklų apyvartos pažeidimus

3.1. Kada kils baudžiamoji atsakomybė už nerūpestingą šaunamojo ginklo laikymą?

Ats.: Baudžiamoji atsakomybė kils tuomet, kai kitas asmuo, neturintis teisės naudotis ginklu, juo pasinaudos, taip sukeldamas pavojų sau ir aplinkiniams.

3.2. Kokia atsakomybė numatyta už šaunamojo ginklo, šaudmenų nerūpestingą laikymą, sudariusį sąlygas kitam asmeniui juos neteisėtai panaudoti?

Ats.: Baudžiamoji atsakomybė.

3.3. Už kokius ginklų ir šaudmenų apyvartos pažeidimus Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekse numatyta atsakomybė?

Ats.: Asmenys, pažeidę ginklų ir šaudmenų apyvartos, jos kontrolės tvarką, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

3.4. Kokia kils atsakomybė už lygiavamzdžio šautuvo įsigijimą, laikymą be policijos leidimo?

Ats.: Baudžiamoji atsakomybė.

3.5. Kokia kils atsakomybė už leidimo laikyti ginklus neperregistravimą?

Ats.: Baudžiamoji atsakomybė.

3.6. Kokia atsakomybė bus taikoma asmeniui, kuris savo ginklą davė ardyti asmeniui, neturinčiam teisės turėti ginklą mokymų metu?

Ats.: Jokia atsakomybė negresia mokant asmenis naudotis ginklu per šaudymo varžybas, pratybas, mokymus.

4 tema. Šaunamieji ginklai

4.1. Kas yra ginklas?

Ats.: Tai įrenginys ar daiktas, sukonstruotas ar pritaikytas gyviesiems ar kitiems objektams, taikiniams naikinti, žaloti ar kitaip jiems paveikti.

4.2. Kas yra pertaisomas ginklas?

Ats.: Tai šaunamasis ginklas, kuris po kiekvieno šūvio ranka taliekamu veiksmu užtaisomas šaunamuoju mechanizmu iš dėtuvės ar būgnelio.

4.3. Kas yra visiškai netinkamas naudoti ginklas?

Ats.: Tai nešaunamasis ginklas, kuris gaunamas perdurbant ar paveikiant šaunamąjį ginklą taip, kasd visos jo pagrindinės dalys yra negrįžtamai sugadintos ar sugedusios ir jų neįmanoma atkurti, sutaisyti ar pakeisti, kad jis vėl taptų tinkamas naudoti pagal tiesioginę paskirtį.

4.4. Kas yra vienašūvis šaunamasis ginklas?

Ats.: Šaunamasis ginklas su vienu ar keliais vamzdžiais be šovinių dėtuvės, kurį prieš kiekvieną šūvį reikia užtaisyti ranka šovinį įdedant į šovinio lizdą ar užtaisymo mechanizmą.

4.5. Kas yra dujinis ginklas?

Ats.: Nešaunamasis ginklas, iš kurio gali būti paleistos kenksmingosios, dirginančios medžiagos ar jų užtaisai. Dujiniai pistoletai (revolveriai) priskiriami šaunamiesiems ginklams.

4.6. Kas yra šaunamojo ginklo dalis?

Ats.: Bet kuri šaunamojo ginklo dalis, būtina tam, kad šaunamasis ginklas veiktų, įskaitant pistoleto (revolverio) rėmą, jo ir pagrindinių šaunamojo ginklo dalių pusgaminius. Vamzdis, būgnelis, spyna (užraktas), spynos (užrakto) rėmas, šovinio lizdas (kai jis yra atskira dalis) ir į šaunamojo ginklo vamzdį įdedamas įdėklas (mažesnio kalibro vamzdis) priskiriami pagrindinėms šaunamojo ginklo dalims.

4.7. Koks ginklas yra senovinis?

Ats.: Šaunamasis ginklas, kurio modelis sukurtas iki 1870 metų ir kuris pagamintas iki 1899 metų.

4.8. Kokiems ginklams priskiriami dujiniai pistoletai (revolveriai)?

Ats.: Dujiniai pistoletai (revolveriai) priskiriami šaunamiesiems ginklams.

4.9. Kas yra ekspansyvioji kulka?

Ats.: Tai kulka su susilpnintu smaigaliu, kuri skverbdamasi į kliūtį staiga deformuojasi.

4.10. Kokie yra ginklo priedėliai?

Ats.: Duslintuvas, lazerinis, optinis ir naktinis taikikliai.

4.11. Kas yra pusiau automatinis šaunamasis ginklas?

Ats.: Tai šaunamasis ginklas, kuris po kiekvieno šūvio užsitaiso automatiškai, tačiau vienu nuleistuko paspaudimu negalima iššauti daugiau kaip vieną kartą.

4.12. Iš ko susideda šoviny?

Ats.: Tai šaudmuo, susidedantis iš tūtos ar tūtelės su kapsule, sviedžiamojo užtaiso, sviedinio.

4.13. Kas yra trumpasis šaunamasis ginklas?

Ats.: Tai šaunamasis ginklas, kurio vamzdis ne ilgesnis kaip 30 cm. Arba kurio visas ilgis neviršija 60 cm.

4.14. Kas yra ilgasis šaunamasis ginklas?

Ats.: Tai šaunamasis ginklas, kurio vamzdis ilgesnis kaip 30 cm. Arba kurio visas ilgis viršija 60 cm.

4.15. Kaip Lietuvos Respublikoje ginklai skirstomi pagal jų pavojingumo laipsnį?

Ats.: Skirstomi į A, B, C, D kategorijos ginklus, ginklų priedėlius ir šaudmenis.

4.16. Kokie ginklai priskiriami B kategorijai?

- Ats.: 1) pusiau automatiniai arba pertaisomi trumpieji šaunamieji ginklai;
2) vienašūviai trumpieji šaunamieji ginklai, šaudantys centrinio įskėlimo šoviniais;
3) vienašūviai trumpieji šaunamieji ginklai, kurių visas ilgis yra mažesnis kaip 28 cm., šaudantys žiedinio įskėlimo šoviniais;
4) pusiau automatiniai ilgieji šaunamieji ginklai, kurių dėtuvėje ir šovinio lizde kartu telpa daugiau kaip trys šoviniai;
5) pusiau automatiniai ilgieji šaunamieji ginklai, kurių dėtuvėje ir šovinio lizde kartu telpa daugiau kaip trys šoviniai, jeigu jų dėtuvė nuimama arba ginklo konstrukcija negarantuoja, kad su paprastais įrankiais jo negalima perdirbti į ginklą, kurio dėtuvėje ir šovinio lizde kartu tilptų daugiau kaip trys šoviniai;
6) pertaisomi arba pusiau automatiniai ilgieji lygiavamzdžiai šaunamieji ginklai ne ilgesniais kaip 60 cm vamzdžiais;
7) pusiau automatiniai šaunamieji ginklai, neskirti kariniam naudojimui, panašūs į karinius ginklus su automatiniais mechanizmais;
8) templiniai ginklai, kurių visa įtempimo jėga yra nuo 200 N iki 1200 N.

4.17. Kas priskiriama A kategorijai?

- Ats.: 1) karinės raketos su sprogstamaisiais užtaisais ir jų paleidimo įtaisai;
2) automatiniai šaunamieji ginklai;
3) ginklai, užmaskuoti kaip kiti daiktai;
4) šaudmenys su šarvamušiais, sprogstamaisiais arba padegamaisiais sviediniais ir šių šaudmenų sviediniai bei jų paleidimo įtaisai;
5) pistoletų ir revolverių šoviniai su ekspansyviosiomis kulkomis ir kulkos tokiems šoviniams, išskyrus atvejus, kai tokius šovinius ir kulkas medžioklei ar sportui naudoja turintys tam teisę asmenys;
6) duslintuvai, naktiniai taikikliai;
7) visų kalibrų patrankos, haubicos, mortyos, minosvaidžiai;
8) granatos ir granatsvaidžiai, tarp jų ir ašarinės granatos bei jų paleidimo įtaisai;
9) visų rūšių bombos, torpedos, minos, jų užtaisai ir neužtaisai sviediniai bei jų paleidimo įtaisai;
10) liepsnosvaidžiai ir visi padegamieji sviediniai;
11) ginklai, kurių lazerio spindulys naudojamas karo tikslams ar taikiniui sunaikinti;
12) ginklai, skirti taikiniui chemiškai sunaikinti;
13) templiniai ginklai, kurių visa įtempimo jėga viršija 1200N;
14) šaunamieji ginklai, kurių konstrukcija leidžia panaudoti juos išardytus ar jie pakeičiami taip, kad tampa lengvai paslepiami;
15) ginklai, kuriuose kaip taikinį naikinanti ar kitaip jį žalojanti priemonė naudojamas radioktyvusis, elektromagnetinis, šviesos, šilumos, infragarso ar ultragarso spinduliavimas, pavojingas biologinis poveikis, pavojingos gyvybei dujos ar kitokios pavojingos sveikatai ar gyvybei medžiagos arba energija;
16) šaudmenys, skirti tik A kategorijos ginklams;
17) snaiperiniai šaunamieji ginklai, skirti kariniam naudojimui.

4.18. Kokie ginklai priskiriami C kategorijai?

- Ats.: 1) pertaisomi ilgieji šaunamieji ginklai, išskyrus pertaisomus ilguosius lygiavamzdžius šaunamuosius ginklus ne ilgesniais kaip 60 cm. Vamzdžiais;
2) ilgieji vienašūviai graižtviniai ir lygiavamzdžiai šaunamieji ginklai;
3) pusiau automatiniai ilgieji šaunamieji ginklai;
4) vienašūviai trumpieji šaunamieji ginklai, kurių bendras ilgis ne mažesnis kaip 28 cm., šaudantys žiedinio įskėlimo šoviniais;
5) pneumatiniai ginklai, kurių sviedinio kinetinė energija viršija 7,5 J;
6) dujiniai pistoletai (revolveriai)

- 7) senovinių ginklų kopijos;
- 8) šaunamieji ginklai, kurie atitinka kitų kategorijų kriterijus, tačiau joms nepriskiriami dėl nedidelės nukaunamosios galios, ir kurių sviedinio kinetinė energija yra nuo 2,5 J iki 7,5 J.

4.19. Kokie šaunamieji ginklai draudžiami civilinėje apyvartoje?

Ats.: 1) A kategorijos ginklai, ginklų priedėliai ir šaudmenys, skirti tik A kategorijos ginklams, išskyrus atvejus, kai juos naudoja Lietuvos bankas, Lietuvos respublikoje įregistruoti juridiniai asmenys, gaminantys A kategorijos ginklus, ginklų priedėlius, šaudmenis A kategorijos ginklams, jų dalis, valstybinės kriminalistinės ekspertizės įstaigos, valstybiniai muziejai, A kategorijos ginklus, šaudmeis, jų dalis ir priedėlius tiriančios ir konstruojančios mokslinio tyrimo įstaigos;

2) bet kokie savadarbiai šaunamieji ginklai;

3) dujiniai ginklai su nuodingosiomis medžiagomis, šaunamųjų ginklų šaudmenys su nuodingosiomis medžiagomis;

4) begarsiai šoviniai;

5) šoviniai, kurių kulkos yra su kieto metalo šerdimi ar kieto metalo apvalkalu;

6) lazeriniai taikikliai, išskyrus sportui naudojamus lazerinius taikiklius;

7) kastetai, blakštai, mėtomosios žvaigždės ir kiti šaltieji smogiamojo ir svaidomojo pobūdžio ginklai;

8) elektros šoko įtaisai su iššauamosiomis adatomis, lanksčiais laidais sujungtomis su aukštosios įtampos elektros energijos šaltiniu.

4.20. Kokie nešaunamieji ginklai draudžiami civilinėje apyvartoje?

Ats.: Draudžiami šaltieji ginklai su automatiškai iššokančia ar atsilenkiančia geležte, kurie atitinka bent vieną iš šių kriterijų:

1) Iššokanti ar atsilenkianti geležtė yra ilgesnė kaip 8,5 cm.;

2) Geležtė per vidurį yra siauresnė kaip 14 proc. jos ilgio;

3) Geležtė yra paaštrinta iš abiejų pusių;

6 tema. Šaudybos pagrindai

6.1. Kas duoda visas komandas tire ar šaudykloje?

Ats.: šaudymo instruktorius.

6.2. Nuo ko pradedamas pistoleto ardymas?

Ats.: Nuo dėtuvės išėmimo.

6.3. Ar galima šaudykloje, atliekant šaudymo pratybas, ginklo vamzdį nukreipti į žmogų?

Ats.: Negalima.

6.4. Apibūdinkite saugaus elgesio su ginklu pagrindines taisykles?

Ats.:

6.5. Kokio ginklo kulka toliausiai lekia?

Ats.: Graižtvinio ginklo kulka.

6.6. Kokių kampu rikošetuos kulka šaunant 45 laipsnių kampu į kietą paviršių? Ats.: Rikošetuos 45 laipsnių kampu.

PATVIRTINTA

Lietuvos policijos generalinio komisaro

2013 m. rugsėjo 24 d. įsakymu Nr. 5-V-755

1 tema. Įvadas.

1.1. Kokia pagrindinė apsaugos darbuotojo funkcija?

Ats.: Vykdyti ginkluotą ar neginkluotą asmens ir turto saugą, kuria siekiama apsaugoti fizinius ir juridinius asmenis, užsienio juridinio asmenų filialus nuo neteisėto kėsینimosi į jiems priklausantį turtą, asmens gyvybę ir sveikatą.

1.2. Kas yra fizinė prievarta?

Ats.: Tai fizinės jėgos ir (ar) specialiųjų priemonių naudojimas.

1.3. Kas yra inkasavimas?

Ats.: Grynųjų pinigų, brangakmenių, tauriųjų metalų ir vertybinių popierių surinkimas iš asmenų jų veiklos ar gyvenamojoje vietoje ir pristatymas į banką ar kitą jų saugojimo vietą arba grynųjų pinigų, brangakmenių, tauriųjų metalų ir vertybinių popierių pristatymas iš banko asmenims.

1.4. Kas yra saugos tarnyba?

Ats.: Juridinis asmuo, kita organizacija ar jų padalinys, turintys teisę vykdyti šio įstatymo 7 straipsnyje nurodytą veiklą.

7 straipsnis. Licencijuojama asmens ir turto apsauga

1. Licencijuojama ši veikla:

- 1) fizinė apsauga;
- 2) elektroninė apsauga;
- 3) leidimų režimo vykdymas;
- 4) ginkluota asmens ir turto apsauga;
- 5) režimo užtikrinimas;
- 6) inkasavimo vykdymas;
- 7) tarpvalstybinis grynųjų pinigų vežimas kelių transportu.

2. Be licencijos šio straipsnio 1 dalyje nurodyta veikla užsiimti draudžiama, išskyrus atvejus, kai uždaruose saugomuose objektuose vykdoma neginkluota asmens ir turto apsauga, nurodyta šio straipsnio 1 dalies 1 ir 3 punktuose.

1.5. Kas yra įtariamas teisės pažeidėjas?

Ats.: Asmuo, įtariamas administracinio teisės pažeidimo ar nusikalstamos veikos padarymu.

1.6. Kaip apibrėžiamas leidimų režimas saugomame objekte?

Ats.: Saugomo objekto savininko ar valdytojo nustatyta patekimo į šį objektą, buvimo jame ir išvykimo iš jo kontrolės tvarka, kai tikrinami darbuotojų pažymėjimai ar dokumentai, kuriais patvirtinama asmens tapatybė ar kita reikiama informacija, ir turimi daiktai, transporto priemonėse esantys kroviniai ir jų dokumentai.

1.7. Apsaugos darbuotojo sąvoka.

Ats.: Asmenį ir turtą saugantis fizinis asmuo, įdarbintas apsaugininko arba apsaugos tarnybos.

1.8. Koks asmuo negali būti apsaugos darbuotoju?

Ats.: Apsaugininku, apsaugos vadovu ir apsaugos darbuotoju negali būti asmuo:

- 1) įrašytas į sveikatos priežiūros įstaigos įskaitą dėl alkoholizmo, narkomanijos ar sveikatos priežiūros įstaigos prižiūrimas dėl psichikos ligos ar sutrikimo;
- 2) teismo sprendimu pripažintas ribotai veiksniu tam tikroje srityje;
- 3) per pastaruosius 3 metus teismo sprendimu atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės už tyčinius smurtinius nusikaltimus pagal laidavimą ar dėl to, kad susitaikė su nukentėjusiu asmeniu;
- 4) per vienus metus nuo administracinio nurodymo įvykdymo dienos arba nuo dienos, kurią pasibaigė administracinės nuobaudos ar administracinio poveikio priemonės vykdymas, pakartotinai padaręs administracinį nusižengimą būdamas apsvaigęs nuo alkoholio, narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų;
- 5) turintis neišnykusį ar nepanaikintą teistumą;
- 6) kuriam Lietuvos Respublikos organizuoto nusikalstamumo užkardymo įstatymo nustatyta tvarka taikomi teismo įpareigojimai;
- 7) buvęs apsaugininku ar apsaugos darbuotoju, kurio pažymėjimo galiojimas buvo panaikintas už šio įstatymo ar kitų su asmens ir turto apsauga susijusių teisės aktų pažeidimus, jeigu nuo pažymėjimo galiojimo panaikinimo nėra praėję 3 metai;
- 8) apie kurį policija turi duomenų, kad jis ar jo veikla kelia grėsmę kitų asmenų ar savo gyvybei ar sveikatai, nuosavybei, viešajai tvarkai, visuomenės ar Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui.

1.9. Nuo kokio amžiaus galima dirbti apsaugos darbuotoju:

Ats.: 1. Apsaugininku, apsaugos vadovu ir apsaugos darbuotoju gali būti asmuo, kuris yra:

- 1) Ne jaunesnis kaip 18 metų

1.10 . Ar gali dirbti apsaugos darbuotoju asmuo, įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu pripažintas padaręs tyčinį smurtinį nusikaltimą, už kurį Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse numatyta didžiausia bausmė viršija 3 metus laisvės atėmimo?

Ats.: Asmuo, įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu pripažintas padaręs tyčinį smurtinį nusikaltimą, už kurį Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse numatyta didžiausia bausmė viršija 3 metus laisvės atėmimo negali dirbti apsaugos darbuotoju.

1.11. Koks asmuo gali būti apsaugos darbuotoju?

Ats.: 1. Apsaugininku, apsaugos vadovu ir apsaugos darbuotoju gali būti asmuo, kuris:

1) yra ne jaunesnis kaip 18 metų;

2) atitinka Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatytus sveikatos reikalavimus;

3) yra šio įstatymo 21 straipsnyje nustatyta tvarka įgijęs apsaugos darbuotojo kvalifikaciją.

21 straipsnis. Apsaugininkų ir apsaugos darbuotojų, apsaugos vadovų mokymai ir kvalifikacija

1. Asmuo, pageidaujantis tapti apsaugininku, apsaugos darbuotoju ar apsaugos vadovu, privalo baigti mokymus pagal Apsaugos darbuotojų mokymo programą ir išlaikyti apsaugos darbuotojo egzaminą.

2. Užsienio valstybėse ar Lietuvos Respublikoje įgyta apsaugos darbuotojo profesinė kvalifikacija pripažįstama Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka, vadovaujantis Lietuvos Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymu. Pripažįstant užsienio valstybėse ar Lietuvos Respublikoje įgytą apsaugos darbuotojo profesinę kvalifikaciją, šio straipsnio 1 dalyje nustatytas reikalavimas baigti mokymus netaikomas.

3. Tarpvalstybinį grynųjų pinigų vežimą kelių transportu gali vykdyti apsaugos darbuotojai, baigę mokymus pagal Tarpvalstybinio grynųjų pinigų vežimo mokymo programą.

1.12. Nuo kokio amžiaus apsaugos darbuotojas gali dirbti su šaunamuoju ginklu? Ats.: Gali dirbti nuo 21 metų.

1.13 . Ar apsaugos darbuotojas gali apžiūrėti asmenį, įtariamą padariusį ar padariusi administracinį pažeidimą ar nusikalstamą veiką?

Ats.: užtikrindamas režimą saugomame objekte ir turėdamas duomenų, leidžiančių įtarti, kad rengiamas, daromas ar padarytas administracinis nusižengimas ar nusikalstama veika, paprašyti įtariamo teisės pažeidėjo parodyti su savimi turimus daiktus ir, gavus jo žodinį ar rašytinį sutikimą, juos apžiūrėti.

1.14. Kam apsaugos darbuotojas privalo suteikti pagalbą?

Ats.: Suteikti pagalbą asmenims, sulaikantiems įtariamus teisės pažeidėjus, kiek tai netrukdo atlikti tiesioginių pareigų.

1.15 . Kokias teises turi apsaugos darbuotojas saugomuose objektuose vykstančiuose masiniuose ar kituose renginiuose, kuriuose jis užtikrina viešąją tvarką?

Ats.: Neleisti į saugomus objektus, kuriuose jis užtikrina režimą, asmenų, įtariamų bandant įsinešti uždraustus daiktus, atsisakiusių parodyti su savimi turimus daiktus ar nesilaikančių nustatytų patekimo į saugomą objektą taisyklių, taip pat išvesdinti iš saugomų objektų asmenis, pažeidusius tvarką ar nesilaikančius objekto savininko ar valdytojo nustatytų patekimo ir buvimo saugomame objekte taisyklių.

1.16 . Kokias teises turi apsaugos darbuotojas, jei įtaria, kad asmuo rengiasi daryti ar daro administracinę teisės pažeidimą ar kitą nusikalstamą veiką?

Ats.: sulaikyti įtariamą teisės pažeidėją, užkluptą darant administracinį nusižengimą ar nusikalstamą veiką, susijusią su saugomu objektu arba asmeniu, ar tuoj po to.

1.17. Kokias teises turi apsaugos darbuotojas saugomame objekte?

Ats.: Saugomame objekte, kuriame galioja leidimų režimas, tikrinti asmens dokumentus ir nustatyti asmens tapatybę, tikrinti asmenų turimus daiktus, taip pat tikrinti transporto priemonėse esančius krovinius ir jų dokumentus

1.18 . Ar apsaugos darbuotojas, reaguodamas į saugomo objekto signalizacijos suveikimą, gali nepaisyti Kelių eismo taisyklių reikalavimų?

Ats.: Negali.

1.19 . Ar gali apsaugos darbuotojas nevykdyti policijos pareigūno reikalavimų, jei pastarieji yra neteisėti?

Ats.: Gali.

1.20. Kokios pareigos numatytos apsaugos darbuotojui viešose vietose?

Ats.: dėvėti aprangą su aiškiai matomais apsaugos tarnybos pavadinimu ir skiriamaisiais ženklais arba aprangą su užrašu „Apsauga“. Per tarptautinius renginius, kurių metu vykdoma asmens ir turto apsauga, gali būti dėvima apranga su užrašais užsienio kalbomis. Šis reikalavimas gali būti netaikomas, kai saugomas konkretus fizinis asmuo ar vykdomas tarpvalstybinis grynųjų pinigų vežimas kelių transportu iš vienos dalyvaujančiosios valstybės narės į kitą Reglamente (ES) Nr. 1214/2011 nustatytais sąlygomis.

1.21. Kokios apsaugos darbuotojo pareigos?

Ats.: 1. Apsaugininkas ar apsaugos darbuotojas, vykdydamas asmens ir turto apsaugos funkcijas, privalo:

1) nedelsdamas pranešti policijai, kai įtariama, kad rengiamas, daromas ar padarytas administracinis nusižengimas ar nusikalstama veikla;

2) jeigu saugomame objekte ar prieš saugomą asmenį padarytas administracinis nusižengimas ar nusikalstama veika, apsaugoti įvykio vietą, imtis priemonių liudytojams nustatyti;

3) suteikti pagalbą asmenims, sulaikantiems įtariamus teisės pažeidėjus, kiek tai netrukdo atlikti tiesioginių pareigų;

4) panaudojęs šaunamąjį ginklą ar fizinę prievartą, prireikus suteikti pirmąją medicinos pagalbą nukentėjusiesiems;

5) nedelsdamas pranešti policijai apie tai, kad panaudojo šaunamąjį ginklą ar fizinę prievartą, kai dėl to žuvo žmogus arba jam buvo sutrikdyta sveikata ar padaryta turtinė žala;

6) vykdamas į įvykio vietą dėl suveikusios signalizacijos saugomuose objektuose, kuriuose vykdoma elektroninė apsauga, ar suteikti pagalbos kitiems asmens ir turto apsaugą vykdančioms apsaugos darbuotojams, taip pat inkasavimo metu įjungti transporto priemonės oranžinį švyturėlį;

7) dėvėti aprangą su aiškiai matomais apsaugos tarnybos pavadinimu ir skiriamaisiais ženklais arba aprangą su užrašu „Apsauga“. Per tarptautinius renginius, kurių metu vykdoma asmens ir turto apsauga, gali būti dėvima apranga su užrašais užsienio kalbomis. Šis reikalavimas gali būti netaikomas, kai saugomas konkretus fizinis asmuo ar vykdomas tarpvalstybinis grynųjų pinigų vežimas kelių transportu iš vienos dalyvaujančiosios valstybės narės į kitą Reglamente (ES) Nr. 1214/2011 nustatytais sąlygomis;

8) pasibaigus apsaugos darbuotojo pažymėjimo galiojimo laikui, nedelsdamas gražinti apsaugos darbuotojo pažymėjimą jį išdavusiai įstaigai.

1.22 . Ar turi teisę apsaugos darbuotojas pašalinti iš masinių ar kitų renginių asmenis, nesilaikančius nustatytų taisyklių?

Ats.: Turi teisę išvesdinti iš saugomų objektų asmenis, pažeidusius tvarką ar nesilaikančius objekto savininko ar valdytojo nustatytų patekimo ir buvimo saugomame objekte taisyklių.

1.23 . Ką gali atlikti apsaugos darbuotojas, gavęs asmens, įtariamo dėl administracinio teisės pažeidimo ar nusikalstamos veikos saugomame objekte padarymo, žodinį sutikimą?

Ats.: užtikrindamas režimą saugomame objekte ir turėdamas duomenų, leidžiančių įtarti, kad rengiamas, daromas ar padarytas administracinis nusižengimas ar nusikalstama veika, paprašyti įtariamo teisės pažeidėjo parodyti su savimi turimus daiktus ir, gavus jo žodinį ar rašytinį sutikimą, juos apžiūrėti.

1.24 . Kam privalo pranešti apsaugos darbuotojas, apie padarytą administracinį teisės pažeidimą ar nusikalstamą veiką?

Ats.: nedelsdamas pranešti policijai, kai įtariama, kad rengiamas, daromas ar padarytas administracinis nusižengimas ar nusikalstama veika;

1.25. Kas yra inkasavimo pažymėjimas?

Ats.: Tai griežtos apskaitos dokumentas, patvirtinantis, kad jame nurodytu automobiliu gali būti vykdomas inkasavimas.

1.26. Kaip apsaugos darbuotojas gali nešiotis trumpąjį šaunamąjį ginklą, skirtą profesinei veiklai?

Ats.: Matomoje vietoje dėkle ginklą gali nešiotis asmuo turintis ginklą profesinei veiklai vykdyti. Šis reikalavimas gali būti netaikomas, kai saugomas konkretus fizinis asmuo.

1.27. Ar leidžiama apsaugos darbuotojui vykdyti ginkluotą asmens ir turto saugą su ne profesinei veiklai įgytu (asmeniniu) šaunamuoju ginklu?

Ats.: Neleidžiama.

1.28. Kokius asmenis apsaugos darbuotojas turi teisę sulaikyti?

Ats.: Sulaikyti įtariamą teisės pažeidėją, užkluptą darant administracinį nusižengimą ar nusikalstamą veiką, susijusią su saugomu objektu arba asmeniu, ar tuoj po to.

1.29. Kokiems darbuotojams išduodamas apsaugos darbuotojo pažymėjimas?

Ats.: Norintieji dirbti apsaugos darbuotojais pirmiausia turi būti baigę apsaugos darbuotojų mokymų kursus ir išlaikę vyriausiojo policijos komisariato organizuojamą egzaminą ir tik tuomet kreiptis į AVPK dėl Apsaugos darbuotojo pažymėjimo. Asmenims kurie yra priimti dirbti apsaugos darbuotoju, išduodamas apsaugos darbuotojo pažymėjimas. Vykdamas asmens ir turto saugą, privaloma šį pažymėjimą nešiotis.

1.30. Ar gali apsaugos darbuotojas savo nuožiūra tarnybinį ginklą laikyti namuose?

Ats.: Negali.

1.31. Kokią teisę suteikia leidimas nešiotis ginklus?

Ats.: Suteikia teisę įsigyti šaudmenų tik tam ginklui, kuris nurodytas leidime ar ginklo pažymėjime, ir juos nešiotis ar laikyti. Leidimas nešiotis ginklus ir leidimas laikyti ginklus išduodamas 5 metams.

2 tema. Šaunamieji ginklai, jų rūšys, šoviniai, jų rūšys

2.1. Kas yra ginklas?

Ats.: Tai įrenginys ar daiktas, sukonstruotas ar pritaikytas gyviesiems ar kitiems objektams, taikiniams naikinti, žaloti ar kitaip jiems paveikti.

2.2. Kas yra pertaisomas ginklas?

Ats.: Tai šaunamasis ginklas, kuris po kiekvieno šūvio ranka atliekamu veiksmu užtaisomas šaunamuoju mechanizmu iš dėtuvės ar būgnelio.

2.3. Kas yra visiškai netinkamas naudoti ginklas?

Ats.: Tai nešaunamasis ginklas, kuris gaunamas perdirbant ar paveikiant šaunamąjį ginklą taip, kad visos jo pagrindinės dalys yra negrįžtamai sugadintos ar sugedusios ir jų neįmanoma atkurti, sutaisyti ar pakeisti, kad jis vėl taptų tinkamas naudoti pagal tiesioginę paskirtį.

2.4. Kas yra pneumatinis ginklas?

Ats.: Šūviui naudojantys suspaustų dujų (oro, CO₂) energiją, kuri išsviedžia kulką ar kitokį sviedinį.

2.5. Kas yra vienašūvis šaunamasis ginklas?

Ats.: Tai šaunamasis ginklas su vienu ar keliais vamzdžiais be šovinių dėtuvės, kuri

prieš kiekvieną šūvį reikia užtaisyti ranka šovinį įdedant į šovinio lizdą ar į užtaisymo mechanizmą.

2.6. Kas yra dujinis ginklas?

Ats.: Nešaunamasis ginklas, iš kurio gali būti paleistos kenksmingosios, dirginančios medžiagos ar jų užtaisas.

2.7. Kokiems ginklams priskiriami pneumatiniai ginklai?

Ats.:

2.8. Kokiems ginklams priskiriami dujiniai pistoletai (revolveriai)?

Ats.: Šaunamiesiems ginklams.

2.9. Kas yra pusiau automatinis šaunamasis ginklas?

Ats.: Tai šaunamasis ginklas, kurio kiekvieno šūvio užsitaiso automatiškai, tačiau vienu nuleistuko paspaudimu negalima iššauti daugiau kaip vieną kartą.

2.10. Iš ko susideda šoviny?

Ats.: Šaudmuo, susidedantis iš tūtos ar tūtelės su kapsule, sviedžiamojo užtaiso, sviedinio.

2.11. Kas yra trumpasis šaunamasis ginklas?

Ats.: Šaunamasis ginklas, kurio vamzdis ne ilgesnis kaip 30 cm arba kurio visas ilgis neviršija 60 cm.

2.12. Koks ginklas yra ilgasis šaunamasis ginklas?

Ats.: Šaunamasis ginklas, kurio vamzdis ilgesnis kaip 30 cm arba kurio visas ilgis viršija 60 cm.

2.13. Kokie ginklai priskiriami A kategorijai?

Ats.: 1) karinės raketos su sprogstamaisiais užtaisais ir jų paleidimo įtaisai;

2) automatiniai šaunamieji ginklai;

3) ginklai, užmaskuoti kaip kiti daiktai;

4) šaudmenys su šarvamušiais, sprogstamaisiais arba padegamaisiais sviediniais ir šių šaudmenų sviediniai bei jų paleidimo įtaisai;

5) pistoletų ir revolverių šoviniai su ekspansyviosiomis kulkomis ir kulkos tokiems šoviniams, išskyrus atvejus, kai tokius šovinius ir kulkas medžioklei ar sportui naudoja turintys tam teisę asmenys;

6) duslintuvai, naktiniai taikikliai;

7) visų kalibrų patrankos, haubicos, mortyos, minosvaidžiai;

8) granatos ir granatsvaidžiai, tarp jų ir ašarinės granatos bei jų paleidimo įtaisai;

9) visų rūšių bombos, torpedos, minos, jų užtaisyti ir neužtaisyti sviediniai bei jų paleidimo įtaisai;

10) liepsnosvaidžiai ir visi padegamieji sviediniai;

11) ginklai, kurių lazerio spindulys naudojamas karo tikslams ar taikiniui sunaikinti;

12) ginklai, skirti taikiniui chemiškai sunaikinti;

13) templiniai ginklai, kurių visa įtempimo jėga viršija 1200N;

14) šaunamieji ginklai, kurių konstrukcija leidžia panaudoti juos išardytus ar jie pakeičiami taip, kad tampa lengvai paslepiami;

15) ginklai, kuriuose kaip taikinį naikinanti ar kitaip jį žalojanti priemonė naudojamas radioktyvusis, elektromagnetinis, šviesos, šilumos, infragarso ar ultragarso spinduliavimas, pavojingas biologinis poveikis, pavojingos gyvybei dujos ar kitokios pavojingos sveikatai ar gyvybei medžiagos arba energija;

16) šaudmenys, skirti tik A kategorijos ginklams;

17) snaiperiniai šaunamieji ginklai, skirti kariniam naudojimui.

2.14. Kokie ginklai priskiriami B kategorijai?

Ats.: 1) pusiau automatiniai arba pertaisomi trumpieji šaunamieji ginklai;

2) vienašūviai trumpieji šaunamieji ginklai, šaudantys centrinio įskėlimo šoviniiais;

- 3) vienašūviai trumpieji šaunamieji ginklai, kurių visas ilgis yra mažesnis kaip 28 cm., šaudantys žiedinio įskėlimo šoviniais;
- 4) pusiau automatiniai ilgieji šaunamieji ginklai, kurių dėtuvėje ir šovinio lizde kartu telpa daugiau kaip trys šoviniai;
- 5) pusiau automatiniai ilgieji šaunamieji ginklai, kurių dėtuvėje ir šovinio lizde kartu telpa daugiau kaip trys šoviniai, jeigu jų dėtuvė nuimama arba ginklo konstrukcija negarantuoja, kad su paprastais įrankiais jo negalima perdirbti į ginklą, kurio dėtuvėje ir šovinio lizde kartu tilptų daugiau kaip trys šoviniai;
- 6) pertaisomi arba pusiau automatiniai ilgieji lygiavamzdžiai šaunamieji ginklai ne ilgesniais kaip 60 cm vamzdžiais;
- 7) pusiau automatiniai šaunamieji ginklai, neskirti kariniam naudojimui, panašūs į karinius ginklus su automatiniais mechanizmais;
- 8) templiniai ginklai, kurių visa įtempimo jėga yra nuo 200 N iki 1200 N.

2.15. Kokie ginklai priskiriami C kategorijai?

- Ats.: 1) pertaisomi ilgieji šaunamieji ginklai, išskyrus pertaisomus ilguosius lygiavamzdžius šaunamuosius ginklus ne ilgesniais kaip 60 cm. Vamzdžiais;
- 2) ilgieji vienašūviai graižtviniai ir lygiavamzdžiai šaunamieji ginklai;
  - 3) pusiau automatiniai ilgieji šaunamieji ginklai;
  - 4) vienašūviai trumpieji šaunamieji ginklai, kurių bendras ilgis ne mažesnis kaip 28 cm., šaudantys žiedinio įskėlimo šoviniais;
  - 5) pneumatiniai ginklai, kurių sviedinio kinetinė energija viršija 7,5 J;
  - 6) dujiniai pistoletai (revolveriai)
  - 7) senovinių ginklų kopijos;
  - 8) šaunamieji ginklai, kurie atitinka kitų kategorijų kriterijus, tačiau joms nepriskiriami dėl nedidelės nukaunamosios galios, ir kurių sviedinio kinetinė energija yra nuo 2,5 J iki 7,5 J.

2.16. Kokie šaunamieji ginklai draudžiami civilinėje apyvartoje?

- Ats.: 1) A kategorijos ginklai, ginklų priedėliai ir šaudmenys, skirti tik A kategorijos ginklams, išskyrus atvejus, kai juos naudoja Lietuvos bankas, Lietuvos respublikoje įregistruoti juridiniai asmenys, gaminantys A kategorijos ginklus, ginklų priedėlius, šaudmenis A kategorijos ginklams, jų dalis, valstybinės kriminalistinės ekspertizės įstaigos, valstybiniai muziejai, A kategorijos ginklus, šaudmeis, jų dalis ir priedėlius tiriančios ir konstruojančios mokslinio tyrimo įstaigos;
- 2) bet kokie savadarbiai šaunamieji ginklai;
  - 3) dujiniai ginklai su nuodingosiomis medžiagomis, šaunamųjų ginklų šaudmenys su nuodingosiomis medžiagomis;
  - 4) begarsiai šoviniai;
  - 5) šoviniai, kurių kulkos yra su kieto metalo šerdimi ar kieto metalo apvalkalu;
  - 6) lazeriniai taikikliai, išskyrus sportui naudojamus lazerinius taikiklius;
  - 7) kastetai, blakštai, mėtomosios žvaigždės ir kiti šaltieji smogiamojo ir svaidomojo pobūdžio ginklai;
  - 8) elektros šoko įtaisai su iššaunamosiomis adatomis, lanksčiais laidais sujungtomis su aukštosios įtampos elektros energijos šaltiniu.

2.17. Kokie nešaunamieji ginklai draudžiami civilinėje apyvartoje?

- Ats.: Draudžiami šaltieji ginklai su automatiškai iššokančia ar atsilenkiančia geležte, kurie atitinka bent vieną iš šių kriterijų:
- 1) Iššokanti ar atsilenkianti geležtė yra ilgesnė kaip 8,5 cm.;
  - 2) Geležtė per vidurį yra siauresnė kaip 14 proc. jos ilgio;
  - 3) Geležtė yra paaštrinta iš abiejų pusių;

2.18 . Kokių ginklų vykdydami asmens ir turto saugą neturi teisės nešiotis saugos

tarnybų ir saugos padalinių apsaugos darbuotojai?

Ats.: Automatinių šaunamųjų ginklų.

2.19. Kas yra ginklininkas?

Ats.: Tai fizinis asmuo, atsakingas už subjekto, kuris verčiasi šiame įstatyme nustatyta licencijuojama veikla, ar jo padalinio ginklų, šaudmenų gabenimą, priėmimą, laikymą, išdavimą, apskaitą.

2.20. Kelerių metų sulaukęs asmuo gali dirbti su tarnybiniu šaunamuoju ginklu?

Ats.: Nuo 21 metų.

2.21. Kokiais atvejais asmens bei turto saugotojui leidžiama nešioti tarnybinį ginklą su įleistu į vamzdį šoviniu?

Ats.: Neleidžiama

2.22. Ar turi teisę apsaugos darbuotojas perduoti savo ginklą kitam apsaugos darbuotojui tarnybos metu?

Ats.: Tam teisę turi tik ginklininkas.

2.23. Kokių ginklų negali naudoti apsaugos darbuotojas, vykdydamas kito asmens apsaugą su šaunamuoju ginklu?

Ats.: Asmeninių šaunamųjų ginklų.

2.24. Kokiais vienetais matuojami graižtvinių ginklų šovinių kalibrai?

Ats.: Milimetrais ir coliais.

3 tema. Specialiosios priemonės, fizinė prievarta. Teisiniai šaunamųjų ginklų, specialiųjų priemonių, fizinės prievartos panaudojimo pagrindai

3.1. Kokios fizinės prievartos ir specialiųjų priemonių panaudojimo bendrosios sąlygos?

Ats.:

1. Apsaugos darbuotojas turi teisę šio įstatymo nustatytais pagrindais panaudoti fizinę prievartą, laikyti, nešioti ir panaudoti specialiąsias priemones bei šaunamuosius ginklus.

2. Apsaugos darbuotojui, panaudojusiam fizinę prievartą, specialiąsias priemones ar šaunamąjį ginklą, taikomi įstatymų, reglamentuojančių aplinkybes, šalinančias administracinę arba baudžiamąją atsakomybę, reikalavimai.

3. Atsiradus pagrindui panaudoti fizinę prievartą, specialiąsias priemones ar šaunamąjį ginklą, apsaugos darbuotojas privalo įspėti įtariamą teisės pažeidėją apie ketinimą panaudoti fizinę prievartą, specialiąsias priemones ar šaunamąjį ginklą, jei šis nevykdys apsaugos darbuotojo nurodymų, duodamų įgyvendinant šio įstatymo jam suteiktas teises ir pareigas, išskyrus atvejus, kai delsimas kelia grėsmę apsaugos darbuotojo ar saugomo subjekto, ar saugomame objekte esančių asmenų gyvybei ar sveikatai arba įspėti yra neįmanoma.

4. Apsaugos darbuotojas, atsižvelgdamas į konkrečios situacijos pavojingumą, turi užtikrinti, kad prieš asmenį, kuris kėsina į saugomą subjektą ar objektą, pažeidžia viešąją tvarką ar priešinasi sulaikomas, būtų panaudota tiek šiame straipsnyje nurodytų priemonių ir tokiu mastu, kiek yra būtina neteisėtiems veiksams nutraukti bei sulaikomo asmens pasipriešinimui neutralizuoti.

5. Apsaugos darbuotojas, naudodamas fizinę prievartą, specialiąsias priemones ar šaunamąjį ginklą, privalo stengtis išvengti sveikatos sutrikdymo ir žmogaus mirties.

6. Draudžiama apsaugos darbuotojui vykdyti ginkluotą asmens ir turto saugą su ne profesinei veiklai įgytu (asmeniniu) šaunamuoju ginklu.

3.2. Kas yra specialiosios priemonės?

Ats.: Tai aktyvios gynybos prievartos priemonės (antrankiai, guminės lazdos, savigny skirti įtaisai, aerosoliniai įrenginiai ir įtaisai, elektrošoko įrenginiai, tarnybiniai šunys), kuriomis siekiama apginti saugomą subjektą ir objektą ar apsiginti apsaugos darbuotojui nuo neteisėto kėsinosi, taip pat sulaikyti įtariamą teisės pažeidėją.

3.3. Kas yra elektros šoko įtaisai?

Ats.: Nešaunamasis ginklas, sukonstruotas ar pritaikytas tiesiogiai prisilietus ar per atstumą paveikti taikinį elektros srove.

3.4. Kokiais atvejais galima naudoti tarnybinius šunis?

Ats.: Tarnybinius šunis galima naudoti tik saugomų objektų ar juose esančių asmenų apsaugai.

3.5. Kokiais atvejais apsaugos darbuotojas gali naudoti antrankius?

Ats.: Sulaikydamas ar pristatydamas į policiją asmenį, įtariamą nusikalstamos veikos padarymu, jeigu šis asmuo priešinasi sulaikymui arba jeigu yra pagrindas manyti, kad jis gali pasipriešinti ar pakenkti sau.

3.6. Kokiais atvejais apsaugos darbuotojas gali panaudoti guminę lazda?

Ats.: Sulaikant asmenį įtariamą padariusį nusikaltimą, sulaikant suimtąjį bandantį pabėgti, į kitų žmonių ir savo užpuolimo atremimui.

3.7. Kokiais atvejais apsaugos darbuotojas gali panaudoti dujinį pistoletą (revolverį)?

Ats.: Kai kyla tiesioginis pavojus kitų asmenų gyvybei ar sveikatai, saugomų objektų ar karinių teritorijų užpuolimui atremti.

3.8 . Kokie turi būti apsaugos darbuotojo veiksmai, panaudojus šaunamąjį ginklą, specialiąsias priemones ar fizinę prievartą, vykdant asmens ir turto saugą?

Ats.: Nedelsiant pranešti atitinkamai teritorinei policijos įstaigai.

3.9 . Kokias specialiąsias priemones apsaugos darbuotojai gali naudoti, dirbdami greito reagavimo ekipaže?

Ats.: Antrankiai, guminės lazdos, savigynai skirti įtaisai, aerozoliniai įrenginiai ir įtaisai, elektrošoko įrenginiai, tarnybiniai šunys.

3.10 . Kokiais atvejais apsaugos darbuotojui draudžiama panaudoti specialiąsias priemones?

Ats.: Draudžiama specialiąsias priemones naudoti prieš moteris, jei akivaizdu, kad jos nėščios, taip pat prieš asmenis, jei akivaizdu, kad jie neįgalūs, prieš nepilnamečius, jeigu jų amžius žinomas arba išvaizda atitinka amžių, išskyrus atvejus, kai šie asmenys priešinasi žmogaus gyvybei ar sveikatai būdu arba kai užpuola tokių asmenų grupė ir šis užpuolimas kelia grėsmę žmogaus gyvybei ar sveikatai.

3.11 . Ką turi užtikrinti apsaugos darbuotojas, atsižvelgdamas į konkrečios situacijos pavojingumą, prieš panaudojant šaunamąjį ginklą ar specialiąsias priemones?

Ats.: Turi užtikrinti, kad prieš asmenį, kuris kėsinais saugomą subjektą ar objektą, pažeidžia viešąją tvarką ir priešinasi sulaikomas, būtų panaudota tiek įstatymo 15 straipsnyje nurodytų priemonių ir tokiu mastu, kiek yra būtina neteisėtiems veiksams nutraukti bei sulaikomo asmens pasipriešinimui neutralizuoti.

3.12. Ar apsaugos darbuotojai gali tarnybinius šunis panaudoti masinių renginių metu?

Ats.: Negali.

3.14 . Kokiais atvejais apsaugos darbuotojas gali naudoti antrankius sulaikydamas asmenį, įtariamą dėl nusikalstamos veikos padarymo?

Ats.: Jeigu šis asmuo priešinasi sulaikymui arba jeigu yra pagrindas manyti, kad jis gali pasipriešinti ar pakenkti sau.

3.13. Kokiais atvejais draudžiama naudoti specialiąsias priemones?

Ats.: Draudžiama specialiąsias priemones naudoti prieš moteris, jei akivaizdu, kad jos nėščios, taip pat prieš asmenis, jei akivaizdu, kad jie neįgalūs, prieš nepilnamečius, jeigu jų amžius žinomas arba išvaizda atitinka amžių.

3.14. Kokių tikslų gali būti naudojami tarnybiniai šunys?

Ats.: Tarnybinius šunis galima naudoti tik saugomų objektų ar juose esančių asmenų apsaugai.

3.15 . Kokiais atvejais apsaugos darbuotojas turi teisę panaudoti šaunamąjį ginklą kaip išimtinę priemonę?

Ats.: Kuomet grėsia pavojus jo gyvybei.

3.16 . Ar galima panaudoti specialiąsias priemones prieš moteris, jei akivaizdu, kad jos nėščios, taip pat prieš asmenis, jei akivaizdu, kad jie neįgalūs, prieš nepilnamečius, jeigu jų amžius žinomas arba išvaizda atitinka amžių?

Ats.: Negalima

3.17. Kokiais atvejais leidžiama panaudoti šaunamąjį ginklą?

Ats.: Atsižvelgiant į konkrečios situacijos pavojingumą.

3.18 . Ką privalo padaryti apsaugos darbuotojas, panaudojęs šaunamąjį ginklą prieš gyvūną?

Ats.: Apie tai pranešti policijos įstaigai.

3.19. Ką apibūdina sąvokos „būtinoji gintis“, „būtinasis reikalingumas“ ir „asmens, padariusio nusikalstamą veiką, sulaikymas“?

Ats.: Apibūdina situacijas, kai asmuo siekdamas pašalinti jam pačiam ir kitiems asmenims ar jų teisėms visuomenės ar valstybės interesams gresiantį realų pavojų, padaro žalą tretiesiems asmenims. Lietuvos Respublikos Baudžiamojo kodekso V skyriuje numatytos aplinkybės, šalinančios baudžiamąją atsakomybę, asmeniui padariusį nusikaltimą panaudojus būtinąją gintį ar būtinąjį reikalingumą.

3.20. Kada asmuo turi teisę į būtinąją gintį?

Ats.: Kuomet yra pavojus jo sveikatai ir gyvybei.

3.21. Kas yra būtiniosios ginties ribų peržengimas?

Ats.: Būtiniosios ginties ribų peržengimas yra tuo atveju, kai tiesiogiai tyčia nužudoma arba sunkiai sutrikdoma sveikata, jeigu gynyba aiškiai neatitiko kėsینimosi pobūdžio ir pavojingumo.

3.22. Kas yra būtinoji gintis?

Ats.: Tai tokia situacija, kai asmuo padaro baudžiamajame įstatyme numatyto nusikaltimo ar nusizengimo požymius formaliai atitinkančią veiką gindamasis ar gindamas kitą asmenį, nuosavybę, būsto neliečiamybę, kitas teises, visuomenės ar valstybės interesus nuo pradėto ar tiesiogiai gresiančio pavojingo kėsینimosi, jei tuo neperžengiamos būtiniosios ginties ribos.

3.23. Kokios yra būtiniosios ginties sąlygos?

Ats.: Kai gręšiantis pavojus yra pavojingas, akivaizdus ir realus.

3.24. Kokiais atvejais ginantis galima pasiremti būtiniosios ginties nuostatomis?

Ats.: Asmuo, savo veiksmais sudaręs pavojingą situaciją, gali pasiremti būtinąjo reikalingumo nuostatomis tik tuo atveju, jeigu pavojinga situacija sudaryta dėl neatsargumo.

3.25. Kokiais atvejais asmuo neatsako pagal baudžiamuosius įstatymus?

Ats.: Kad asmuo galėtų būti patrauktas baudžiamajon atsakomybėn, jo veika turi būti ir pavojinga visuomenei ir turi būti priešinga baudžiamajam įstatymui. Viena iš šių požymių nebuvimas daro baudžiamąją atsakomybę negalimą. Baudžiamąją atsakomybę šalinančiomis aplinkybėmis padaryta veika nėra pavojinga visuomenei ir joje nėra nusikaltimo sudėties, todėl jos negali būti pripažintos nusikalstamomis.

3.26. Kas yra būtinasis reikalingumas?

Ats.: Administraciniu teisės pažeidimu nelaikomas veikimas, kuris kad ir numatytas šiame kodekse arba kituose normatyviniuose aktuose dėl administracinių teisės pažeidimų, bet padarytas būtinąjo reikalingumo būklėje, tai yra siekiant pašalinti pavojų, gresiantį valstybinei ar viešajai tvarkai, nuosavybei, piliečių teisėms ir laisvėms bei nustatytai valdymo tvarkai, jeigu šis pavojus tomis aplinkybėmis negalėjo būti pašalintas kitomis priemonėmis ir jeigu padarytoji žala yra mažiau reikšminga negu išvengtoji žala.

3.27. Kada galima pasiremti būtinąjo reikalingumo nuostatomis?

Ats.: Asmuo, savo veiksmais sudaręs pavojingą situaciją, gali pasiremti būtinąjo reikalingumo nuostatomis tik tuo atveju, jeigu pavojinga situacija sudaryta dėl neatsargumo.

4 tema. Teisinė atsakomybė už ginklų apyvartos taisyklių bei teisės aktų, reglamentuojančių asmens ir turto saugą, pažeidimus

4.1 . Kokiais atvejais kils baudžiamoji atsakomybė už nerūpestingą šaunamojo ginklo laikymą?

Ats.: Tais atvejais kai šaunamuoju ginklu pasinaudos, tam teisės neturintis asmuo, sukeldamas pavojų savo ir kitų asmenų gyvybei ir sveikatai.

4.2. Kokia atsakomybė numatyta už šaunamojo ginklo, šaudmenų nerūpestingą laikymą, sudariusį sąlygas kitam asmeniui juos neteisėtai panaudoti?

Ats.: Baudžiamoji atsakomybė.

4.3. Už kokius ginklų ir šaudmenų apyvartos pažeidimus Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekse numatyta atsakomybė?

Ats.: Už aplaidų ginklo ir šaudmenų laikymą ir panaudojimą.

4.4. Už kokius asmens ir turto saugos veiklos pažeidimus Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekse numatyta atsakomybė?

Ats.: Susiję su ginklų, spec. priemonių ar fizinės prievartos panaudojimu.

5 tema. Profesinės psichologijos pagrindai

5.1. Kas yra konfliktas?

Ats.: priešingų interesų, pažiūrų, siekių susidūrimas, kivirčas, ginčas.

5.2. Kaip galima suprasti, kad bręsta konfliktas?

Ats.: Situacija vadinama prieškonfliktine jeigu:

Esant priešpriešai (tikslų, interesų ir pan.) asmenys neišgyvena neigiamų emocijų (pvz. diskusijų metu).

Nemalonūs jausmai yra išgyvenami, nors jie išoriškai neparodomi ir atvirai neišsakoma savų priešingų pozicijų.

5.3. Kokios yra konflikto sprendimo strategijos?

Ats.: 1) rungtyniavimas (konkurencija, laimėti-pralaimėti)

2) prisitaikymas (nuolaida, nuslopinimas)

3) vengimas (pasitraukimas, neveiklumas)

4) kompromisas (abipusės nuolaidos, „dalijimasis pusiau“)

5) bendradarbiavimas (laimėti-laimėti)

5.4. Kuri iš žemiau pateiktų konflikto sprendimo strategijų vadinama vengimu?

Ats.: Vengimas – konflikto dalyvis nesiima jokių aktyvių veiksmų savo teisėms ginti. Pasitraukiama iš konflikto emociškai arba fiziškai. Taip atimama iš savęs galimybė paveikti situacijos eigą.

5.5. Kuri iš žemiau pateiktų konflikto sprendimo strategijų vadinama konkurencija?

Ats.: Konkurencija, rungtyniavimas – kai tenkinami savi poreikiai kitų sąskaita. Ši strategijai yra trumpalaikė, nes pralaimėjusioji pusė siekia revanšo arba sabotuoja priimtą sprendimą.

5.6. Kuri iš žemiau pateiktų konflikto sprendimo strategijų vadinama kompromisu? Ats.:

Kompromisas yra populiariausias šios strategijos variantas. Abi pusės daro nuolaidų tikėdamos, kad taip bus geriausia. Nei vienos iš pusių rezultatas netenkina. Labai dažnai abi pusės stengiasi laimėti bet kokia kaina ir abi tampa pralaimėjusiomis.

5.7. Kuri iš žemiau pateiktų konflikto sprendimo strategijų vadinama prisitaikymu? Ats.:

Prisitaikymas – priimama oponento pozicija, savi interesai neginami.

Siekdami palaikyti gerus santykius, nuneigiame konflikto egzistavimą.

5.8. Kuri iš žemiau pateiktų konflikto sprendimo strategijų vadinama bendradarbiavimu? Ats.:

Bendradarbiavimo strategijos tikslas – rasti sprendimą, kuris tenkintų abiejų pusių poreikius.

Kai abi pusės tiki, jog sprendimo ieškojimas kartu gali padėti pasiekti abiejų pusių tikslus. Ši strategija ypač naudotina tada, kai problemos sprendimas labai svarbus abiem pusėms; kai su oponentu mus sieja ilgalaikiai ryšiai.

5.9. Kokie etapai sudaro konfliktinės situacijos sprendimo algoritmą?

Ats.:

„**Garas išleidimas**“. Supykusiam partneriui būtina leisti išsakyti savo nuoskaudas. Pradžioje geriau patylėti, leisti partneriui išsikalbėti. Kai emocijos atlėgsta, o partnerio akyse tarsi atsiranda klausimas: „Na, ką gi tu pasakysi?“ Tai ženklas, kad galima pradėti dialogą.

Nepasitenkinimo konkretizavimas. Norėdami pagerinti situaciją, turite tiksliai žinoti nepasitenkinimo priežastį. Sukonkretinant priežastį racionalu paklausti, patikslinti. Verta konkretizuoti tol, kol tiksliai sužinosite, koks veiksmas, įvykis ar poelgis sukėlė partnerio nepasitenkinimą.

Sutikimas, kad kaltinimas, priekaištai turi pagrindą. Paprastai puolantysis tikisi, kad jūs ginsitės. Kai randate būdą sutikti su kaltinimu, nuginkluojate priešininką. Jei pavyko partnerį įtikinti, kad jo nepasitenkinimas pagrįstas, pastebėsite, kad priešininkas nurimo, klausosi jūsų kalbos, artėja į tarpusavio supratimą. Tada belieka rasti kompromisinį sprendimą.

Paiškinimas, kaip jūs vertinate situaciją. Tai, kad išklausėte partnerį ir sutikote, jog jo nepasitenkinimas pagrįstas, teikia vilties, kad ir partneris jus išklausys. Pasistenkite savo nuomonę išdėstyti kuo aiškiau, pabrėždami jos subjektyvumą.

Abims šalims priimtino sprendimo radimas.

5.10. Kuris iš pateiktų elgesio konfliktinėje situacijoje būdų mažina galimybes konfliktą išspręsti konstruktyviai?

Ats.: Kilus konfliktinei situacijai, žmonės dažnai pasiduoda emocijoms ir nesugeba tinkamai derėtis bei bendradarbiautivienas su kitu, nesiekia rasti sprendimą, kuris patenkintų abi puses.

Reakcija. Patekę į stresinę situaciją, kai jaučiamas puolimas, žmonės natūraliai siekia atsakyti taip pat puolimu. Tai sukelia begalinį emocijų – reakcijų ciklą, kuriame pralaimi abi pusės. Kitu atveju, jeigu impulsyviai nusileidžiate, tokiu būdu pademonstruojate savo silpnumą ir pralaimite.

Emocijos. Neigiamos emocijos (pyktis, priešiškus, baimė, nepasitikėjimas) neigiamai veikia konfliktinės situacijos eigą.

Pozicija. Nelanksti pozicija, kai tvirtai laikomasi savo nuostatų ir siekiama kitos pusės nusileidimo, skatina konfrontaciją, o ne bendradarbiavimą.

Nepasitenkinimas. Viena pusė turi tikslą pasiekti abiem priimtina sąsitarimą, tačiau kita pusė gali būti visiškai tuo nesuinteresuota, neižvelgti iš to naudos.

Galia. Siekiama į konfliktinę situaciją žiūrėti kaip į procesą, kuriame vieni laimi, kiti – pralaimi.

Išmokus atpažinti diskomfortą ir incidentus bei greitai sureagavus į juos galima užkirsti kelią įtampai, neupratimams ir krizėms, o kartu ir kylantiems destruktiviems konfliktams.

5.11. Kokios algoritmo sekos būtina laikytis, siekiant išspręsti konfliktinę situaciją konstruktyviai?

Ats.: 1) Konflikto įsisamonimas. Suvokti savo kūno ir emocijų signalus, pranešančius apie įtampą.

2) Jausmų atpažinimas ir reiškimas. Įvardijimas savo jausmų.

3) Tikrųjų poreikių, norų ir interesų nustatymas. Ko noriu aš? Ko nori oponentas?

4) Problemos sprendimo paieška. Ieškoti kuo daugiau būdų.

5) Sprendimo priėmimas. Išsirenkamas abiem priimtinas sprendimas, realus ir greitai įgyvendinamas.

6 tema. Šaudybos pagrindai

6.1. Kas duoda visas komandas ture ar šaudykloje?

Ats.: Šaudymo instruktorius.

6.2. Nuo ko pradedamas pistoleto ardymas?

Ats.: Nuo dėtuvės išėmimo.

6.3. Ar galima šaudykloje, atliekant šaudymo pratybas, ginklo vamzdį nukreipti į žmogų?

Ats.: Negalima.

7 tema. Viešosios tvarkos užtikrinimas masiniuose renginiuose

7.1. Apibūdinkite minios elgesį?

Ats.: Minia – tai didelė, santykinai neorganizuota grupė, dažniausiai susidaranti spontaniškai. Minios elgesys priklauso nuo jos dalyvių tarpusavio skatinimo bei pobūdžio ir yra gana sunkiai prognozuojamas. Minios dalyviams būdingas didelis emocionalus ir aukštas komformizmas, stereotipinis mąstymas bei veiksmų vienovė.

Minios elgesys:

Visi minios dalyviai tampa kažkuo panašūs, jų mintys, veiksmai, emociniai išgyvenimai įgauna bendrumo ir vieningumo jausmą.

Sumažėja žmonių sąmoningumas bei elgesio kontrolė, todėl gali atlikti tokius veiksmus, kuriuos kitu atveju nuslopintų arba išgyventų dėl jų gėdą ar kaltę.

Minioje išnyksta moraliniai draudimai, susilpnėja arba visai prarandamas žmogaus asmeninės atsakomybės jausmas, pasireiškia nepageidautino elgesio formos.

7.2. Nurodykite veiksnius, kurie gali skatinti agresiją didelėje minioje?

Ats.:

Frustracijos patyrimas. Smurtas ir agresija pasireiškia todėl, kad minios dalyviai, patyrę frustraciją, siekia atkeršyti frustratoriui (pvz., ilgai stovėjus eilėje sužinoma, kad bilietų nebėra).

Buvimas už įstatymo ribų. „Futbolo chuliganizmas“. Pvz., iš 497 nuteistų anglų futbolochuliganų 60 proc. jau turėjo ankstesnį testumą.

Protestavimas. Minia, išreiškianti politinius reikalavimus bei protestus.

Konfrontavimas. Rungtyniaujančių komandų, tarp kurių nuo seno egzistuoja priešiškas ir įtampa, tarp sirgalių įvyksta susirėmimai.

Ekspresyvi minia. Siautėjimai atsiranda dėl ypač stipraus emocinio sužadavimo, iš anksto nesiruošiama, neplanuojama.

7.3. Nurodykite veiksnius, kurie gali turėti įtakos minios elgesiui?

Ats.:

Minios dydis. Didelėje minioje sukuriama anonimiškumas, galios įspūdis, atsakomybės nebuvimas.

Minios polirizacija. Didelė poliarizacija, jei minios dalyviai nukreipia savo dėmesį į vieną objektą.

Triukšmas minioje. Glaudžiai siejasi su minios dydžiu ir tankumu. Didelė, triukšminga ir susispaudusi minia sudaro palankias sąlygas nebeslopinamam nepageidaujamam elgesiui.

Sėdimos arba stovimos vietos minioje. Sėdintys minios dalyviai pasyvesni nei stovintys.

Minios sandara. Turi minios lyderį(ius), artimiausius lyderio pagalbininkus arba rėmėjus, agresyviuosius individus, lengvai pasiduodančius įtaigai asmenis, pasyviuosius dalyviuosius bei smalsius stebėtojus.

7.4. Nurodykite efektyvius minios kontrolės būdus?

Ats.:

Būtina laiku reaguoti į tam tikrų žmonių grupių problemas, mažinti tarpgrupinę įtampą, laiku priimti sprendimus.

Tarp bendruomenės ir policijos turėtų būti formuojamas tarpusavio supratimas ir pasitikėjimas.

Išėjimo panikai galima užkirsti kelią (arba bent jau sumažinti jos pasekmes),

jeigu bus imtasi atitinkamų priemonių pasitraukimo galimybės bei prioritetams sukurti.

Įėjimo panikai užkirsti reikia: iš anksto paruošti pakankamą įėjimo kontrolės postų skaičių, aptarnaujantis personalas ir policija turėtų būti pasirengę minios judėjimui kontroliuoti ir neleisti užimti žmonėms tam tikros erdvės iki įėjimo į pastatą ar stadioną, turėtų būti pakankamai įėjimų.

Laiku pateikti objektyvią ir įtikinamą informaciją: konkrečius faktus, susijusius su įtampą keliančiu įvykiu.

Izoliuojant aktyvius minios elementus, taikyti psichologines poveikio priemones (sudaryti jam opoziciją, diskredituoti lyderį ar jo skelbiamas idėjas ir pan.). Tam reikalingas geras psichologinis pasirengimas bei aprūpinimas informacija.

Suskaidyti minią į atskiras grupes.

Jei priešiška minia susiformavo, jai reikia parodyti jėgą, bet veiksmai turi būti gerai apgalvoti. Kai kada būtina sukurti bei išlaikyti tam tikrą atstumą.

Galima sudaryti užtvarą apie pavojingą žmonių susidūrimą. Tai padeda sulaikyti atsitiktinius praeivius ir smalsuolius ir neleidžia prisijungus prie minios ją pagausinti.

9 tema. Priešgaisrinė sauga

9.1. Kokie turėtų būti veiksmai, kilus gaisrui?

Ats.:

Pranešti apie gaisrą telefonu 112;

Informuoti žmones;

Organizuoti žmonių bei materialinių vertybių evakavimą;

Gesinti gaisrą turimomis priemonėmis.

9.2. Kokios pirminės gaisro gesinimo priemonės?

Ats.: Ugnies gesintuvai, nedegūs audeklai, smėlis, žvyras, vanduo.

9.3. Kokie turėtų būti veiksmai, užsidegus elektros prietaisui?

Ats.: Išjungti prietaisą iš elektros lizdo, gesinti pirminėmis gesinimo priemonėmis.

9.4. Kokie turėtų būti veiksmai, užsidegus kitam žmogui?

Ats.: Neleisti degančiam žmogui bėgti, griauti jį ant žemės, prispaudžiant degančią zoną prie žemės, slopinti ugnį nedegiu audektu ar kitu tankiu audeklu (nuo galvos link kojų), nudegimo vietas aušinti vandeniu, kvieti medikus.

9.5. Kaip gesinama horizontaliai tekančio užsiliepsnojusio skysčio liepsna?

Ats.: Visų pirma gesinant izoliuojamas gniies plitimas ant žemės, po to pereinama prie tos vietos iš kur skystis teka.

9.6. Kokiais gaisro atvejais neefektyvus angliarūgštės gesintuvas?

Ats.: Degant kietosioms medžiagom, degiems metalams ir jų junginiams (A klasės gaisrai).

9.7 . Koks atstumas saugus ir efektyvus gesinant elektros įrenginius, atjungtus nuo elektros tinklo?

Ats.: Visais atvejais gesinant, minimalus atstumas iki gesinamo objekto – 1 m.

9.8. Kaip žymima gesintuvų vieta žmonių evakuacijos planuose?

Ats.: Apskritimu, kurio kontūro spalva raudona, o fono spalva – balta.

9.9. Ką reiškia simbolis žmonių evakuacijos planuose?

Ats.: Jūs esate čia (plano vieta).

9.10. Kokio tipo gaisrus efektyviausiai gesintų šis gesintuvas, ant kurio yra užklijuota ši informacija?

Ats.:

- A - efektyviausiai gesina kietas medžiagas;
- B – efektyviausiai gesina degius skysčius;
- C – efektyviausiai gesina dujas;
- D – efektyviausiai gesina metalus.

Pvz. Ant miltelinių gesintuvų būna pateikta informacija ABC reiškianti, kad gesintuvas efektyviai gesina šių 3 klasių gaisrus).

9.11. Kokie yra gesintuvų tipai?

Ats.: Vandens putų gesintuvas, anglies dioksido gesintuvas, miltelių gesintuvas.

9.12. Kaip negalima gesinti degančio žmogaus?

Ats.: Negalima leisti jam bėgti, negalima jo užkloti sintetiniu audeklu, slopinant ugnį nedegiu audeklu ar kitu tankiu audeklu negalima uždengti žmogaus galvos.

9.13. Kaip reikia gesinti degantį žmogų?

Ats.: Tas pats kaip ir 9,4 punkte.

9.14. Kokius elektros įrenginius galima gesinti rankiniais dujų ir miltelių gesintuvais?

Ats.: Gesintuvais su anglies dioksido ar miltelių užpildu galima gesinti elektros įrenginius iki 1000 V.

9.15. Ką galima gesinti putų gesintuvais?

Ats.: Tinka gesinti A (degant kietoms medžiagoms susidaro įkaitusios anglys) ir B (dega degūs skysčiai ar tokios medžiagos, kurios degdamos skystėja) klasės gaisrus, bet juo negalima gesinti dujas ir elektros įrenginius. Būtina laikyti šildomose patalpose.

9.16. Kas pažymima simboliais žmonių evakuacijos planuose?

Ats.:

- Gesintuvai;
- Gaisriniai čiaupai;
- Dūmų šalinimo įrenginių paleidimo jungikliai; Elektros skydeliai;
- Telefonai;
- Gaisro signalizacijos jungikliai;
- Gaisrinio siurblio (elektrifikuotos sklednės) jungikliai; Pagrindinis evakuacijos kelias;
- Atsarginis evakuacijos kelias;
- Ženklas nurodantis plano vietą (jūs esate čia)

9.17. Kaip turi būti pažymėtas pagrindinis evakuacijos kelias žmonių evakavimo plane? Ats.: Žalia ištisine linija.

9.18. Ką privalo daryti apsaugos darbuotojas, suradęs sprogstamąsias medžiagas?

Ats.:

- Neliesti;
  - Perspėti kitus
  - Pžymėti sprogmenų vietą Skambinti 112
  - Sulaukti pagalbos ir suteikti reikiamą informaciją.
-

PATVIRTINTA

Lietuvos policijos generalinio komisaro

2013 m. rugsėjo 24 d. įsakymu Nr. 5-V-755

APSAUGOS DARBUOTOJO MOKYMO PROGRAMOS BAIGIAMOJO EGZAMINO UŽDAVINIŲ SĄRAŠAS

1 . Apsaugos darbuotojas pastebėjo, kad prie saugomo objekto esančioje automobilių stovėjimo aikštelėje jaunuolis pasistatė automobilį stovėjimo vietoje su lentele „Neįgaliesiems“. Apsaugos darbuotojui paklausus, ar jis turi teisę čia statyti automobilį, jaunuolis pareiškė, kad jokio skirtumo, ar įgalus jis, ar ne, ir kad tai ne apsaugos darbuotojo reikalas, ir pasuko eiti į objektą. Apsaugos darbuotojas, įvertinęs tai, kad jaunuolis jokių neįgalumo požymių neturi, pareikalavo, kad jaunuolis patrauktų automobilį į šalį, nebedarytų administracinio teisės pažeidimo. Kadangi jaunuolis nereagavo į apsaugos darbuotojo reikalavimą, apsaugos darbuotojas panaudojo fizinę prievartą ir sulaikęs įtariamą teisės pažeidėją apie tai informavo policiją.

Įvertinkite apsaugos darbuotojo veiksmus.

Ar apsaugos darbuotojas turėjo teisę reikalauti nutraukti daromą administracinį pažeidimą?

Ar šiuo konkrečiu atveju reikėjo sulaikyti įtariamą teisės pažeidėją?

Paaškindite bendrąsias fizinės prievartos naudojimo sąlygas.

2. Į organizuojamą koncertą buvo uždrausta įsinešti alkoholinius ir gaiviuosius gėrimus. Apsaugos darbuotojas, kontroliuojantis, kad asmenys, eidami į koncertą, laikytųsi nustatytų taisyklių, pastebėjo, kad asmuo po rūbais įsikišo „Fantos“ buteliuką ir norėjo patekti į koncertą. Apsaugos darbuotojas, atsižvelgdamas į tai, kad asmuo pažeidžia nustatytas taisykles, jį sulaikė ir iškviėtė greitojo reagavimo ekipažą, kad pristatytų asmenį į policiją.

Įvertinkite apsaugos darbuotojo veiksmus.

Nurodykite, kokias teises turi apsaugos darbuotojas, palaikydamas viešąją tvarką renginio metu ir užtikrinant renginio taisyklių laikymąsi.

3 . Apsaugos darbuotojas, dirbantis prekybos centre, pamatė, kad asmuo po drabužiais įsikišo pomidorų padažo buteliuką, kainuojantį 20 litų, ir nesumokėjęs už jį išėjo pro kasas. Kad asmuo nepabėgtų, apsaugos darbuotojas kartu su kolega jį pavijo, suėmė už parankių ir nusivedė į apsaugos kambarį. Apie asmens sulaikymą informavo policiją. Asmuo atrodė susijaudinęs ir nekalbėjo su apsaugos darbuotojais, todėl jie uždėjo jam antrankius, pavogtą prekę padėjo ant stalo.

Įvertinkite apsaugos darbuotojo veiksmus.

Paaškindite bendrąsias fizinės prievartos naudojimo sąlygas.

Nurodykite, kokiais atvejais apsaugos darbuotojas gali panaudoti antrankius.

4 . Koncerto vasaros estradoje metu apsaugos darbuotojai pastebėjo, kad jaunuoliai iš butelių geria alų. Renginyje tokiu alumi neprekiauta, o renginio taisyklės draudžia atsinešti alkoholinius gėrimus. Apsaugos darbuotojai, atsižvelgdami į tai, kad asmenys pažeidė renginio taisykles, alų išpylė. Kadangi jaunuoliai neklausė apsaugos darbuotojų reikalavimų palikti renginį, panaudojo specialiąsias priemones (gumines lazdas) ir išvijo jaunuolius iš koncerto.

Įvertinkite apsaugos darbuotojų veiksmus.

Nurodykite atvejus, kuriais draudžiama naudoti specialiąsias priemones.

Pateikite pavyzdžių, kokiais atvejais kokias specialiąsias priemones tikslingiausia naudoti.

5 . Į apsaugos darbuotojo saugomą uždarą objektą pateko pašalinis asmuo. Paprašius jo pasišalinti, kilo konfliktas. Kadangi asmuo buvo aukštas, atletiškas, o konfliktas galėjo baigtis muštynėmis, apsaugos darbuotojas, įvertinęs, kad kilo grėsmė jo sveikatai, panaudojo turimą asmeninį dujinį revolverį – iššovė asmeniui į veidą.

Įvertinkite apsaugos darbuotojo veiksmus.

Nurodykite Asmens ir turto saugos įstatyme numatytus atvejus, kada asmuo gali panaudoti fizinę prievartą ar specialiąsias priemones.

6 . Apsaugos darbuotojas naktį išgirdo, kad įsibrauta į saugomame objekte esančią valgyklą. Išėjęs į lauką pamatė, kad asmuo bėga iš valgyklos, rankose laikydamas aliuminio puodus. Pareikalavo asmenį sustoti. Kadangi jis neklausė, iššovė įspėjamąjį šūvį į viršų. Asmuo bėgo toliau. Įvertinęs, kad jo nepasivys, peršovė jam koją. Buvo padarytas sunkus sveikatos sutrikdymas.

Įvertinkite apsaugos darbuotojo veiksmus.

Nurodykite atvejus, kuriais apsaugos darbuotojas gali panaudoti šaunamąjį ginklą.

Nurodykite asmens, padariusio nusikalstamą veiklą, teisėtumo sąlygas.

PATVIRTINTA

Lietuvos policijos generalinio komisaro

2013 m. rugsėjo 24 d. įsakymu Nr. 5-V-755

ŠAUNAMOJO GINKLO TURĖJIMO SAVIGYNAI MOKYMO PROGRAMOS BAIGIAMOJO EGZAMINO UŽDAVINIŲ SĄRAŠAS

1 . Miestelyje kaip nusikalstamo pasaulio asmuo žinomas J. R. pareikalavo iš P. A. 10 000 litų už stojimo aikštelėje įbrėžtas automobilio dureles. P. A. atsisakius mokėti, prasidėjo grasinantys skambučiai ir buvo pareikalauta per mėnesį laiko sumokėti reikalaujamą sumą, priešingu atveju buvo grasinama rimtais nemalonumais. Vieną dieną P. A. pamatė, kad į jo kiemą atvažiuo J. R. P. A. pasiėmė savigynai turimą šautuvą, užsitaisė jį ir išėjęs į kiemą paprašė J. R. išvažiuoti. J. R. atsakė, kad reikia pasikalbėt ir pradėjo eiti artyn. P. A. pirmu šūviu peršovė J. R. koją. Per apklausą argumentavo, kad šaunamąjį ginklą panaudojo teisėtai, nes J. R. pavojingas asmuo, be to, jis ginė savo privačią valdą.

Įvertinkite P. A. veiksmus.

Nurodykite, kokias atvejais ir kokia tvarka galima panaudoti šaunamąjį ginklą savigynai.

2. Prie sode dirbančio A. J. priėjo V. R. ir paprašė nuvežti į parduotuvę nusipirkti alaus. A. J. atsisakius, V. R. pradėjo plūstis, jį įžeidinėti ir sudavė A. J. per veidą. A. J. išsitraukė mažos galios revolverį ir peršovė V. R. ranką. Pastarajam apsisukus ir pradėjus bėgti, dar kartą iššovė į nugarą, taip padarytas sunkus sveikatos sutrikdymas.

Įvertinkite A. J. veiksmus.

Nurodykite būtiniosios ginties teisėtumo sąlygas.

3 . D. A. namuose prabudo nuo dūžtančio stiklo garso. Pasiėmęs ginklą, nusileido į pirmą aukštą, kur jį patamsyje užpuolė du asmenys su kaukėmis. D. A. išsigando ir pradėjo chaotiškai šaudyti į šių asmenų pusę. Įjungus šviesą, pamatė, kad vienas asmuo sužeistas, o kitas žuvęs.

Įvertinkite D. A. veiksmus.

Nurodykite būtiniosios ginties ribų peržengimo teisinės sąlygas.

4. Naktį P. K. išgirdo, kad kažkas įsibrovė į jo garažą. Išėjęs į lauką pamatė, kad asmuo bėga iš garažo, rankose laikydamas benzininį pjūklą. P. K. pareikalavo asmenį sustoti. Kadangi asmuo neklausė, P. K. iššovė įspėjamąjį šūvį į viršų. Asmuo bėgo toliau. P. K., įvertinęs, kad asmens nepasivys, peršovė jam koją. Buvo padarytas sunkus sveikatos sutrikdymas.

Įvertinkite P. K. veiksmus.

Nurodykite būtiniosios ginties sąlygas.

5 . Paštininkas į R. M. sodybą atnešė laišką. Sodyba buvo aptverta, o prie vartelių buvo pritvirtintas ženklas „Atsargiai – piktas šuo“. Paštininkui įėjus į teritoriją, jį užpuolė šuo. Įvertinęs, kad negali pabėgti, o šuns užpuolimas kelia grėsmę gyvybei, šunį nušovė.

Įvertinkite paštininko veiksmus.

Apibrėžkite būtinąjo reikalingumo sąlygas.

PATVIRTINTA

Lietuvos policijos generalinio komisaro

2013 m. rugsėjo 24 d. įsakymu Nr. 5-V-755

ASMENS GEBĖJIMŲ NAUDOTIS ŠAUNAMUOJU GINKLU PATIKRINIMO APRAŠAS

1 . Asmens gebėjimų naudotis šaunamuoju ginklu patikrinimo aprašas (toliau – aprašas) nustato asmens gebėjimus naudotis šaunamuoju ginklu, praktinių įgūdžių vertinimo tvarką.

2. Praktiniai įgūdžiai vertinami tikrinant asmens gebėjimus naudotis šaunamuoju ginklu (atliekant dalinį pistoleto išardymą ir (arba) imituojant praktinį šaudymą (patikrinimas atliekamas klasėje su pistoletu, perdarytu taip, kad jis negalėtų iššauti).

3. Dalinis pistoleto išardymas ir surinkimas (skiriama 5 minutės):

3.1. patikrinama, ar pistoletas neužtaisytas:

3.1.1. iš pistoleto išimama šovinių dėtuė;

3.1.2. pistoletas nukreipiamas į kulku gaudyklę arba kita saugia kryptimi;

3.1.2.1. užraktas (spyna) atitraukiamas į galinę padėtį ir vizualiai patikrinama, ar šovinio lizde nėra šovinio ir kad paleidus užraktą (spyną) šovinys nebus įstumtas į šovinio lizdą;

3.1.3. užraktas (spyna) atitraukiamas ir paleidžiamas dar mažiausiai du kartus;

3.1.4. užraktas (spyna) grąžinamas į pradinę padėtį;

3.1.5 . pistoletą nukreipus į kulku gaudyklę ar kita saugia kryptimi, nuspaudžiamas nuleistukas;

3.2. nuimamas užraktas (spyna);

3.3 . nuimama grąžinamoji spyruoklė arba kartu su ja grąžinamosios spyruoklės kreipiantysis strypelis (priklausomai nuo naudojamo pistoleto konstrukcijos), išimamas pistoleto vamzdis (jei galima pagal ginklo konstrukciją);

3.4. surenkamas pistoletas;

3.5 . surinkus pistoletą patikrinama, ar ginklas gerai surinktas. Užraktas (spyna) atitraukiamas į galinę padėtį ir paleidžiamas, nukreipus ginklą saugia kryptimi nuspaudžiamas nuleistukas;

3.6. jei ginklas surinktas gerai, šovinių dėtuve įstatoma į pistoleto rankeną.

4. Šaudymo imitavimas (naudojami pistoletai ir šoviniai, perdaryti taip, kad iš jų nebūtų galima iššauti):

4.1 . egzaminuojamas asmuo paima pistoletą ir aprašo 3.1 punkte nustatyta tvarka patikrina, ar jis neužtaisytas;

4.2. į šovinių dėtuvę sudeda ne mažiau kaip tris mokomuosius šovinius;

4.3. mokymo įstaigos vadovo įsakymu sudarytos komisijos narys duoda komandas:

4.3.1 . „Pasiruošti“ (paimamas pistoletas ir įstatoma šovinių dėtuve, šovinis į vamzdžio lizdą neįstumiamas, pistoletas laikomas taikinio kryptimi ne mažiau kaip 45 laipsnių kampu žemyn);

4.3.2 . „Ar pasiruošęs?“ (laukiama egzaminuojamojo atsakymo „Taip“. Jei nieko neatsakoma – reiškia nepasiruošęs);

4.3.3 . „Ugnis“ (egzaminuojamasis pakelia pistoletą; patraukia ir paleidžia užraktą (spyną) įstumdamas šovinį į šovinio lizdą; nusitaiko į taikinį, paspaudžia nuleistuką; patraukia užraktą (spyną), kad išmestų šovinio lizde esantį šovinį ir įstumtų kitą šovinį; nusitaiko į taikinį ir paspaudžia nuleistuką);

4.3.4 . „Ištaisyk, ginklą apžiūrai“ (egzaminuojamasis, laikydamas pistoletą taikinio kryptimi ne mažiau kaip 45 laipsnių kampu žemyn, išima iš pistoleto šovinių dėtuvę; vizualiai patikrina, ar šovinio lizde neliko šovinio, ir parodo instruktoriui);

4.3.5 . „Nuspausk nuleistuką, ginklą į dėklą“ (egzaminuojamasis, laikydamas ginklą saugia kryptimi, grąžina užraktą (spyną), nuspaudžia nuleistuką (neprilaikant gaiduko ar gaiduko grąžinimo svirties) ir padeda pistoletą).

5 . Kritinės klaidos, dėl kurių saugus elgesys su šaunamuoju ginklu vertinamas neigiamai:

5.1 . turint pistoletą (ir nesvarbu, kad jis neužtaisytas), pirštas laikomas ant nuleistuko, išskyrus šūvio imitavimo metu;

5.2. užtaisytas pistoletas nukreipiamas į savo kūno dalis;

5.3 . pistoletas nukreipiamas (ir nesvarbu, kad jis neužtaisytas) nesaugia kryptimi, t. y. į kitą asmenį ar už ugnies linijos ribų;

5.4. atliktas atsitiktinis šūvis (tai šūvis, atliktas iki nusitaikymo į taikinį);

5.5 . užtaisytas pistoletas iškrinta iš rankų ar bent akimirksniu tampa nekontroliuojamas (nekontroliuojamas suprantama, kai pistoletas iškrita iš rankų, bet buvo pagautas dar nenukritus);

5.6 . nevykdomos arba netinkamai vykdomos instruktoriaus komandos; atsitiktinis šovinio įstūmimas į šovinio lizdą ištaisant pistoletą;

5.7. nesugebama atlikti dalinio pistoleto išardymo ir surinkimo per 5 minutes.
